

Almanyada ikilik başgösterdi

Hücum kıt'alarının gazetesi Ribbentropu ihanetle itham ediyor

BAZI TAYYARECİLER TEVKİF EDİLDİLER

Avusturya ve Çekyada Nazi aleyhtarlığı arttı, Pragda 9 talebe kurşuna dizildi

Berlinle Prag arasında telefon muhaveresi durdu

Prag'ın muhtelif yerlerine mitra-yöz ve toplar yerleştirildi, Çek şehirlerinde tanklar dolaşiyor

Viyana kadınlar gürültülü nümayişler yaptılar

Londra 17 (Röyter) — Muhtelif bitaraf membalardan alınan haberlerde Almanya'da Nazi aleyhdarı cereyanın gittikçe kuvvetlendiği ve ciddi bir mahiyet iktisab ettiği teyid edilmektedir.

Bu cereyan yalnız parti haricindeki halk kütlelerinde değil, bizzat parti erkânı ve muhtelif parti teşkilâtları arasında da baş göstermiştir.

Ribbentrop itham ediyor

Nazi hücum kıt'alarının naşiri efkârı olan «Svarze Kor» gazetesinin son nüshası toplattırılmıştır. Bu gazete, hükümetin harici siyasetini ve bilhassa Sovyetlerle yapılan anlaşmayı şiddetle tenkid ettikten sonra, bu anlaşmayı hazırlayan hariciye nazırı von Ribbentropu ihanetli vataniye ile itham etmektedir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Ribbentrop ve çocuğu

Berlinde bir tebliğ neşredildi

Londra 17 (Hususi) — Bu akşam Berlinde, Prag hâdiseleri hakkında yarı resmî bir tebliğ neşredilmiştir. Bu tebliğde deniyor ki:

— Dokuz Çek talebesinin idam edilmesi belki çok ağır bir cezadır. Fakat Almanya hali harbde bulduğundan, bazı âteşin Çeklerin hareketlerine müsamaha gösteremez.

Bu gibi hareketler, derhal ve en cezalı bir surette tenkil edilecektir.

Belki Polonyada da buna benzer hâdiseler çıkacaktır. Bunların da, mahallinde ve amansız bir surette bastırılacağına hiç şüphe edilmelidir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Tayyare akınları

Alman tayyareleri Fransız şehirlerine pamuk torbaları attılar

Paris 17 (Hususi) — Bu sabah saat 9,30 da Liyon ve Lil şehirleri üzerinde çok yüksekte uçan Alman tayyareleri görülmüş ve derhal tehlike işareti verilmiştir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

İtalya Sovyetlerin Balkanlardan Akdenize inmesine razı değil...

Roma 17 — «Royter». Tribüna gazetesi, Duçenin nutkunda kullandığı «silâhlı barış» tabiri hakkında izahat vermektedir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

İhracı serbest maddelerin yeni listesi

Ankara 17 — 4/9/1939 tarih ve 2/11869 sayılı kararnameye ektir:

4/9/1939 tarihli ve 2/11869 sayılı kararnameye bağlı -1. sayılı listeye dahil olan ve ihracı menedilen mahsullerden, bezelye, nohud, fasulye, mercimek, böğürölce, fiğ, burçak, dari, pamuk tohumu,

(Devamı 3 üncü sayfada)

Fransız - İngiliz harb konseyi dün Londrada toplandı

Konseye Daladye, Çemberlayn, general Gamlen iştirak ettiler

Verilen müşterek kararların derhal tatbiki için bir Fransız - İngiliz tanzim komitesi kuruldu

Çemberlayn, Daladye ve General Gamlen bundan evvelki toplantıdan çıkarken

Londra 17 (Hususi) — İngiliz - Fransız yüksek harb konseyi bugün tekrar toplanmıştır.

Londrada yapılan bu toplantıya iştirak etmek üzere Fransız başvekili Daladye, müttefik orduları başkumandanı General Gamlen, Fransız hava kuvvetleri umum kumandanı General Vüyyemin

ve Fransız donanması umum kumandanı amiral Darlan, bu sabah tayyare ile bu raya gelmişlerdir. Saat 11,15 de yapılan bu toplantıda, hastalığı henüz geçmiş olan başvekil Çemberlayn, ve hariciye nazırı Lord Halifax, millî müdafaa nazırı Lord Çetleri umum kumandanı General Vüyyemin

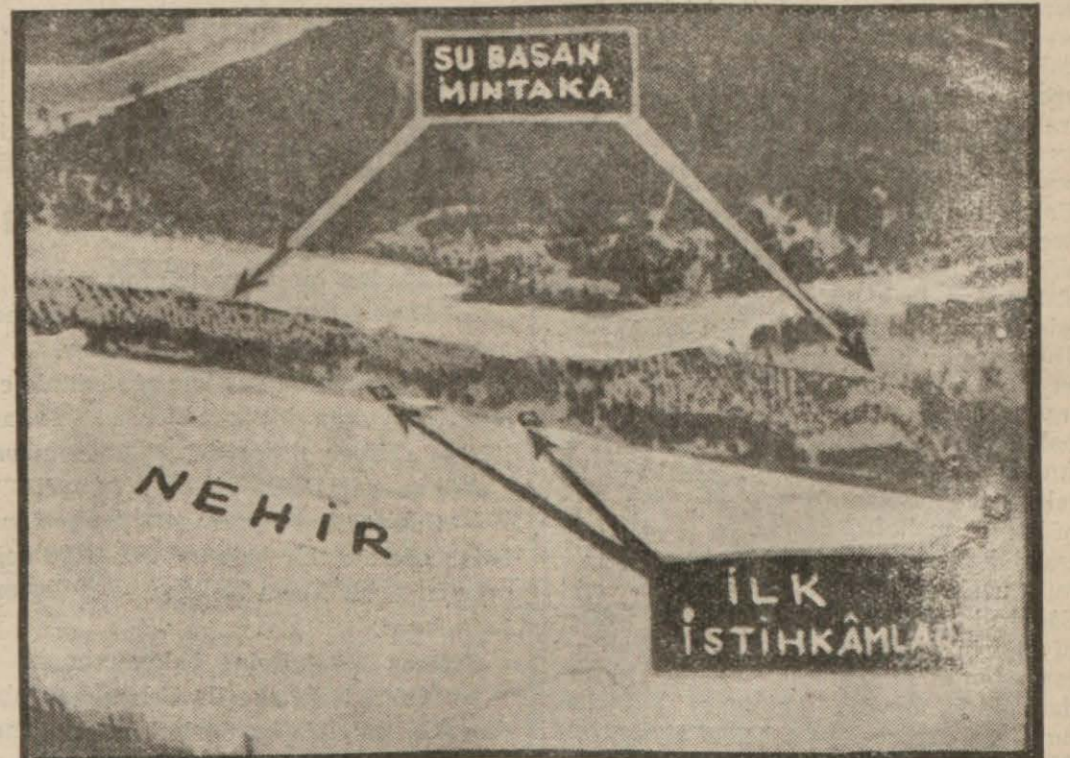
(Devamı 3 üncü sayfada)

“Son Posta”nın askeri muharriri söylüyor

Bu kış garb cephesinde hiçbir büyük taarruz olmayacak!

Almanyanın Holânda ve Belçika hududlarında büyük kuvvetler tahşid etmesi bu memleketleri istilâ arzusundan değil, Alman ordusunun kışı intizar halinde geçirmek üzere yeni ve tedafüî, geniş bir vaziyet almasından ileri geliyor

Yazan : Emekli general H. Emir Erki.et

Garb cephesinde Ren nehrinin taşması neticesinde Zigfrid hattını kısmen sular basmıştır. Resim su istilâsına uğrayan mntakayı gösteriyor.

[Yazısını 6nci sayfada bulacaksınız]

Adliye sarayının inşasına başlanıyor

Adliye Vekili dün icra dairesinde, mahkemelerde tetkikatta bulundu, tevkifhaneyi, adliye sarayının inşa edileceği sahayı gözden geçirdi

Adliye Vekili Fethi Okyar müddeiumumi Hikmet Onatla bir arada

Birkaç gündüzen beri şehrimizde bulunan Adliye Vekili Fethi Okyar, dün adliye dairesini ve mahkemeleri gezer.

rek, İstanbul adliyesini alâkadâr eden birçok işlerle yakından meşgul olmuştur.

(Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Şark milletleri
Arasında

Yazan: Muhittin Birgen

Her vesile düştükçe burada tek-rarlanmaktan hâli kalmadığımız bir hakikat vardır ki Türkiyenin ortasında yaşadığı dünyanın bir kısmı da şark denilen âlemdir. Türkiyenin hayatı garb âleminin hareketlerine ne kadar bağlı olursa olsun bu memleketin istikbale aid bütün meseleleri şarkla da alakadardır. Bilhassa, şarkta İran, büyük hamlelerle kendisini yenileştirmek, medenileştirmek hareketi içine atmış olduktan ve Irak ile Suriye, Lübnan ve ilh Arab memleketleri, İngiltere ile Fransa taraflarından sevk ve idare edilen yeni bir hayata girdikten sonra, şark âleminin Türkiye hayatını alakadar eden ehemmiyeti büsbütün artmış bulunuyor.

Halbuki, Türkiye efkârı ile şark arasındaki bütün münasebet bağları kopmuştur. Şark dillerini bilmek, belki de ayıp sayılabilir, hiç olmazsa eski kafalık âlameti olarak telâkki edilir bir anlayış devrinde bulunduğumuz muhakkaktır.

Daha dün kadar bütün kültür an'anelerimizin Arab ve İran ile sıkı münasebetleri bulunmasına rağmen, bugünkü nesil kendisini bu âleme karşı o kadar yabancı hissediyor ki insan bu yabancılığın tezahürüne rastgeldikçe hayretten hayrete düşüyor. Hollivud'daki sinema sanatçılarının bütün hayat menkıbelerini ezber bilen nesil, Arab ve İran âlemi hakkında tam bir karanlık içindedir. Hatâ «Arab» denildiği zaman bunlarla sivas zenciyi anlayan gençler bulunduğunu bile hayretten ziyade esefle çok defa gördüm!

Bizim memleketin bütün istihbarat sistemi bu hava içindedir. Anadolu ajansının bu âlemlerle doğrudan doğruya hiç bir alakası yoktur; Türk gazetelerinin yazdıklarını memleket içinde nesre lüzum görmeyen Anadolu ajansı, her gün muntazaman bize Paris gazetelerinin hülasalarını vermeği ihmal etmediği halde, eğer bir yanlışlıkla günün birinde Arab âlemine, İrana dair bir haber verecek olursa bunu da mutlaka Havas veya Röyterden naklederek verir. Halbuki bizim, bu memleketlerle kendi münasebetlerimiz, kendi havadis kaynaklarımız ve kendi haberlerimiz olmak lâzım gelmez mi?

Bir zamanlar yalnız şarka bağlanmış olan kafalarımız garba karşı tamamen kapalı idi. Bu ifrattan bugünkü teftirte düştük: Bugün gözlerimizi o kadar münhasıran garbe çevirmiş ki, şarkta bizim istikbalimizi çok yakından alakadar eden bir âlem bulunduğunu dahi hatırımıza getirmiyoruz!

Suriye, Irak ve Mısır gazetelerini okudukça daima dikkat ederim ki bu üç memleket matbuatı, şark meseleleriyle bizden çok fazla alakadar olurlar. Bilhassa, İran veliahdı ile Mısır prensesi arasında akdedilmiş olan izdivadan sonra, İran matbuatı da bu âleme ilthak etti ve şimdi Kahire, Şam, Bağdad ve Tahrana matbuatından her hangi birini ele alsanız bunlarda bu memleketleri alakadar eden bahislere aid bir takım haberler, makaleler ve mütalealar görürsünüz. Bunlardan uzak kalam ve bu âlem hakkında her nevi hâdiselerden bihaber yaşayan yegâne memleket biz.

Mesela, bu cümleden olarak son günlerde gelen Arab gazetelerinden öğreniyoruz ki Tahrana, son zamanlarda hayli siyaset dedikodusunun ulaştığı bir muhit olmuş. Bu dedikodulara göre, İran hükümeti, bir aralık kendisini İngiltere ile Rusya arasında sıkışık bir vaziyette hissetmiş ve Rusyanın hal ve tavrından dolayı endişelere düştüğü; bununla beraber, bu iki memleketin birbirlerine bu sahadâda ötedenberi zıt olan siyasetlerine karşı tam ve kat'i bir bitaraflık yolundan gitmeğe azmetmiş olan İran, bu siyaseti ile her iki memleketin de kendi üzerine tevcih edebileceği siyasi nüfuzların şiddet kesbetmesine mâni olmuş, Vekâlet ül Arabiyye ajansının verdiği malûmata göre, bir aralık, şark memleketleri içinde İran siyaseti hakkında bazı yanlış şayialar da aralansın. Bu şayialara göre, muharibeler arasında sıkı bir bitaraflık muhafaza etmek isteyen İran, Türkiyenin muharibelerden ikisi ile sıkı bir anlaşma yapmasından dolayı memnun olmamış imiş. Hattâ, bundan dolayı Sâdâbad paktının bozulması ihtimalleri olduğunu bile ileri sürerler bulunmuş. Ancak, aynı ajansın Tahrana ve Irak mehafilinin salâhiyyet adamlarının beyanatına atfen temin ettiğine göre bu haberler yanlış imiş. Bu ajansa göre, İranın kat'i ve tam bir bitaraflık muhafazasına karar vermiş olduğu muhakkak kalmakla beraber, Türkiye tarafından iki muharib memleketi karşı bir takım taahhüdler alınmış olmasının İran hükümeti mehafili, İranın bu siyaseti ile tezad halinde mütalea etmekten tama-mile uzak bulunuyorlarmış. Bunun gibi, Sâdâbad paktı hakkında İrana atfedilen niyetlerin de doğru olmadığını Arab ajansının temin etmektedir. Bilâkis Tahrandan öldüğü mevsiuk malûmata istinaden, bu ajans, İranın bütün harici siyasetinin Sâdâbad paktına dayanmakta olduğunu sarîh surette teyid etmektedir.

Demek, Yakınsark denilen âlemden, bu iki siyaset noktasına dair son günlerde

Resimli Makale:

≡ Bir fark meselesi.. ≡

Hiç kimseye temellük etme, tabasbusda bulunma, hiç kimseden temellük, tabasbus bekleme.

İnsanı hayvandan ayıran hususiyetlerden biri de kuyruk sallamayı bilip bilmemek meselesidir.

SÖZ ARASINDA

Taşa can
Veren san'atkâr

Meşhur heykeltıraş Rodine «taşa can veren san'atkâr» ünvanı tam yerinde verilmiş bir sıfattır. Son günlerde Londrada büyük san'atkârın 119 eserinin fotoğraflarından mürekkep bir kitabı negredilmiş. Burada Rodinin gene meşhur «Allahın eli» isimli bir eserini görüyorsunuz.

bir hayli dedikodu cereyan etmiş olacak ki, Arab gazeteleri şimdi bunlardan böyle ehemmiyetle bahsediyorlar. Halbuki, bizim gazete okuyucuları, Paristeki Madam Tabouis'in Oeuvre gazetesinde her Allahın günü ne yumurtlamış olduğunu okumaya mecburdur da şark âleminin ne hâdiselerinden ve ne de dedikodularından asla haberdar olmaz. Eğer şu Arab istihbarat bürosunun verdiği malûmat olmasaydı, Tahrana ve Bağdadta esassız da olsa hayli dil eskittmiş olduğu anlaşılan dedikodularından ben de haberdar olamayacaktım!

Haydi, bir kere daha tekrar edelim: Türkiyenin şark ve cenub hududlarını çeviren âlemin hayatı, bu memleketin istikbali bakımından fevkalâde enteresan ve fevkalâde mühim bir inkişaf ve tahammür hareketi içindedir. Biz bu âlemle mutlaka alakadar olmalıyız. Onu tanımaya, onun her türlü hareketlerini takip etmeğe mecburuz. Garbin ne hodgâm, ne gaddar, ne riyakâr ve ne yalancı bir emperyalizm âlemi olduğunu eğer tarihimizin bütün sevrî icinde iyi anlamış bulunuyorsak şark milletleri arasında sıkı bir tesanüd lâzım geldiğini de tamamen idrak etmemiz lâzımdır.

Halbuki bugünkü edisimizde bakılırsa, şark denilen âlem, bizim için tamamen vakk olmuştur!

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Avrupadan bir ajans telgrafı geldi:

— Alman ordusu Belçika ve Felemenk hududları boyunca tahşidat yapmaktadır, diyor.

Bu toplanma ve yayılma gözönünde cereyan eden bir hareket, vukuu inkâr edilemez. Fakat sebebi hakkında iloriye sürülen ihtimaller yekdiğerinden çok farklı.

Alman gazetelerine bakıyorsunuz:

— Çok tabii, diyorlar, garb cephesi kısadır, bütün orduyu istiaf edemez, bir kısmını derinliğe doğru yayıyoruz, yayılanların bir kısmı Belçika ve Felemenk hududlarına isabet ediyor.

Fransız gazetelerine bakıyorsunuz:

— Maksad Belçika ile Felemenki tehdit altında bulunmak, «cabında bu devletlere saldırmaktır, diyorlar.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Hergün bir fikra

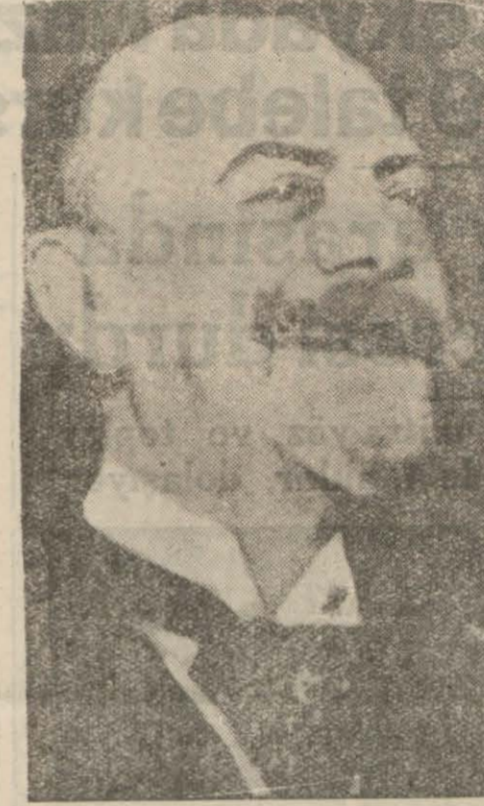
Seni kime tavsiye edebilirim

Meşhur sinema yıldızı Pola Negri, yıldız olmadan evvel, daktilo olmak arzusuna kapılmış, makinede yazı yazmayı öğrenmişti. Yıldız bütün gayretine rağmen iyi bir daktilo olamamıştı. Bir iş idaresine müracaat ederek, kendine bir yerde daktiloluk vazifesi bulunmasını istemişti. İş idarehanesinin müdürü Pola Negriyi makineye oturtmuş, ve bir mektubü daktilo ettirip yazdırmıştı. Pola Negri gayet yavaş yazıyordu. İş idarehanesinin müdürü:

— Kızım, demişti, ben seni kime tavsiye edebilirim. Makinede bu kadar yavaş yazan bir daktiloyu kim ister!

Pola Negri bir müddet düşündükten sonra cevap vermişti:

— Bir daktiloya ihtiyacı olan kekeme bir kimse müessesenize müracaat etmez mi, o söylediği zaman ben gayet iyi yazarm.

Umumi Harbin bir
Kahramanı daha öldü

Umumi Harbe, Brükseli işgal eden Alman makamlarına karşı meydan okumasıyle şöhret bulmuş olan Brüksel valisi Burgomayster Adolf Maksin 69 yaşında olduğu halde zatürreeden öldüğünü ajanslar haber verdi. Ölümünden birkaç dakika evvel, Belçika ana kraliçesi, Elizabeth kendisini ziyaret etmiş, eski vali kraliçenin elini öpmüş, ve ziyaretine teşekkür etmişti. Kraliçe:

— Seni o kadar çok seviyoruz ki, her zaman gelip seni yoklayacağız. İnşallah yakında iyileşirsin. Öğleden sonra da öğlum (kral), ziyaretine gelecek demişti.

Kraliçe gittikten sonra, vali, hasta hasta yatığından kalkmış, kendisine mümanaat etmek isteyen hastabakıcılara:

— Birakınız, yazılacak mühim mektubularım var! demiş, fakat ancak birkaç adım atabilmiş ve olduğu yere yığılıp kalmıştır. Hemen koşuşan hastabakıcılar, valinin ancak ölümü ile karşılaşmışlardır.

32 vagon tutulmuştu. Bu gümüşlerden 110 bin İngiliz liralığı general Varangel tarafından Londrada satılmıştı.

Sövlendiğine göre, Sovyet hükümeti, bu hazinenin hakikatte belediyeye, devlet ve halk müesseselerine aid olduğu iddia ederek, Sovyet Rusyaya iade edilmesini hususunda Yugoslavya nezdinde teşebbüste bulunmuştur.

Sözün kısası

Himmetül Rical..

E. Ekrem Talu

Bir Arab darbi meselidir: «Ricalın himmeti dağlar devirir...» ne doğru söz!.. Matbuat umumî müdürlüğü, müşavirlerinden Server İskitin senelerce uğraşarak telif, telif ve neşrettiği «Türkiyede matbuat rejimleri» Arabın o sözünü teyid edecek keyfiyettedir.

Uzun yıllar matbuatın âmilin sınıfında bize arkadaşlık etmiş ve aramızda iyi itibalar bırakmış olan Serverin çalışkan olduğunu bildirdik amma, böyle dağlar devirecek bir azim, bir kudret ve bir sabır ve tahammül sahibi olduğu meçhulümüzdü.

Meğer onun da gönünde bir aslan yatıyormuş! Kendini Matbuat Umumî müdürlüğünün zengin vesika hazinesi için de bulur bulmaz Serverde geceli gündüzlü, hummalı bir faaliyet başladı. Resmî iş ve gücünden tasarruf edebildiği zamanını kendi mesleğine taallük eden ciddi tettebbüllerle geçirerek birçoklarımıza ibret oldu. Bu aşk ile çalışmanın ilk semeresini; geçen sene intişar eden (Ağâh Efendi) hakkındaki kıymetli risalede gördük. Türk gazeteciliğinin piri iyice malûmumuz değildi. Server İskit o güzel monografiyi neşretmekle matbuat tarihimizin karanlık bir köşesini aydınlatmış oluyordu. Bugün de bize, kocaman bir cild teşkil eden «Türkiyede matbuat rejimleri» nî sunuyor.

Bu kitab kendi nev'inde tekmiil ve mükemmeldir. Türk matbuatının devletle olan münasebetleri, başlangıcından bugüne kadar, kanunları ve nizamları, türlü türlü inkılâblar geçiren teşkilât ile mevsiuk ve müdellel bir tarihi panorama halinde bu kitabın geniş hacmi içinde yaşamaktadır.

Serverin bu himmetini alkışlayan bizler, eserin neye ve kimlere müfid olabileceğini bir aralık kendi kendimize soramadık değil. Esasen mahdud matbuat müntesiblerinin arasında Server gibi mesleğine candan aşık ve binnetice böyle teferrüatına kadar alakadar olanlar azdır. Fakat kitabı tetik ettiğince onun kıymetli nazarımızda iyice tebarüz etti: «Türkiyede matbuat rejimleri» Türk tarihini yazmak isteyenlerin kat'iyan müstağni kalamiyacakları bir doküman.. hayır, en yakışır tabirile bir abidedir.

Bu abidenin sâniisi ise elbette tebrike, takdire ve tevkire hak kazanmıştır.

E. Ekrem Talu

Yabancı diller okulunda
tedrisata başlanılıyor

Üniversite yabancı diller okulunda tedrisata önümüzdeki Pazartesi gününden itibaren başlanacaktır. Mevcud lisan dershanesi ihtiyaca kâfi gelmediğinden, bu sene de Edebiyat Fakültesi civarında olacaktır. Üniversitede yabancı dil tedrisi ki 5 ve 6 ncı ilk okullardan istifade edileceği mecburiyetinin gelecek ders yılından itibaren kaldırılacağı anlaşılmaktadır. Üniversite talebesinden hiç lisan bilmiyenler yabancı dil okulunun A kurslarına devam edeceklerdir. Bu ay içinde yapılacak muafiyet imtihanında tamamen kaza-anlar kurslardan muaf tutulacaklardır. A da muvaffak olan talebeler de derselerine göre B veya C kurslarına alınacaklardır.

Maarif müdürü okulları teftiş etti
Maarif müdürü Tefvik Kut, dün İstanbul ve Beyoğlu mntakasındaki bazı okulları teftiş etmiştir. Maarif müdürü ilk okulların bina vaziyetinde de mesgul olmuş ve ihtiyaçları tesbit etmiştir.

Macellanos vapurunun
tayfaları gelci

Çanakkale boğazında İtalyan bandıralı Kapo Pino şilebile çarpışan Macellanos adlı büyük İspanyol vapurunu buradan götürülecek olan mürettebatı dün sabah konvansiyonel trenle şehrimize gelmiştir.

TAKVİM

İKİNCİYEŞRİN

Kümü senesi 1555	18	Arabi senesi 1353
İkinciyeşrin 5	Resmî yılı 1937	Kasım 11

CUMARTESİ

GÜNEŞ		ŞEVAL		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	49			5	08
1	59			12	18
Öğle		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	11 09	14 08	16 49	18 24	24
...	7 09	9 44	12	1	35

TELGRAF HABERLERİ

Almanyada ikilik başgösterdi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Von Ribbentrop her gün tehdit mektupları gönderildiği öğrenilmiştir.

Tayyare sübayları tevkif edilmiş
Mareşal Göringin en yakın arkadaşları olan bazı tayyareci sübaylar da itaat-sizlikten dolayı tevkif edilmişlerdir.

Blomberg kurşuna dizilmiş
Fransızca 'Matin' gazetesi ise, bir müddetten beri mevkufl bulunan eski başkumandan General Blombergin kurşuna dizilmiş olduğunu ve 150 Alman sübayının da hapsedildiğini, bugünkü sayısında bildirmektedir.

Hitlerin vaziyeti
Geniş ölçüde bir askeri harekete tevessül etmek hususunda, ordu erkânı ile Hitler arasındaki ihtilaf da gittikçe derinleşmektedir. Bizzat Hitlerin kararsızlık içinde olduğu anlaşılmaktadır.

Hitler, kendi emriyle yapılacak olan büyük bir taarruzun akamete uğradığı takdirde, askeri rünesanın bir darbe ile hükümetin başına geçmesinden ve hayatının tehlikeye maruz kalmasından korkmaktadır.

Hitler, birkaç gündüzenberi başvekilât dairesinde geceli gündüzlü ziyaretler kabul etmekte ve istişarelerde bulunmaktadırlar.

Ekser ziyaretçilerin parti erkânı ve asandan olduğu tesbit edilmiştir.

Çekyada ve Avusturyada
Almanyanın dahili müşküleri bu kadarla bitmemektedir. Memnuniyetsizlik ve rejime aleyhtarlık, eski Çek eyaletlerinde ve Avusturyada da baş göstermiştir.

Bu sabah erken, Nazi hücum kütanelerine mensub 5000 asker Pragdaki Çek üniversitesini ve yüksek tahsil mektebini işgal ederek, 1200 talebeyi kamyonlara doldurmuş ve şehir haricine çıkarmışlardır. Talebelerle Alman askerleri arasında kanlı çarpışmalar vukubulmuş ve dokuz talebe kurşuna dizilmiştir. Üniversite üç sene müddetle kapatılmıştır.

Prag sokaklarında tanklar
Prag sokaklarında ve diğer Çek şehirlerinde tanklar ve motörlü kütaneler görülmektedir. Prag'ın muhtelif noktalarında mitingler ve toplantılar yapılmıştır.

Viyana'da nümaşiler
Diğer taraftan İsviçreden gelen haberlerde Viyanada da Nazi rejimine karşı büyük bir memnuniyetsizlik mevcut olduğu bildiriliyor. Avusturyalı kadınlar, çarşısında ve umumi yerlerde açıkça Nazi rejimini tenkid etmektedir.

Ihracı serbest maddelerin yeni listesi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Kepek, pirina yağı, keçi kılı, zeytinyağı, kendir, ketentohumu, her nevi konserve, kerestelerden yalnız fırınlanmış kayın ve katan keresteleri ile yabani kestane, fındık ve kızılçuk çubukları ve şimşir ve lisansa tâbi tutulan ve 2- numaralı listeye dahil bulunan tiftik, barak, balımmu, küçükbaş hayvan derileri, yumurt, zeytin tanesi, şusam, bakla ve soya fasulyesinin 2/7005 sayılı kararnamenden 1, 2, ve 4 üncü maddesi hükümlerinden istifade eden memleketlere ihracını serbest bırakılması ve bu üç sınıf memleket haricindeki yerlere ihracını lisans usulüne tâbi tutulması yüksek tasdikla iktiran etmiştir. (A.A.)

Fransa bir sınıf asker daha terhis ediyor

Paris 17 — Millî müdafaa müsteşarı Ducas, seferber edilmiş olan 1891 tevellüdü (48 yaşında) Fransızların da bu ayın nihayetinde terhis edileceklerini bildirmiştir. 49 yaşındakiler daha evvel terhis edilmişti.

Çemberlayn Kamaranın gizli toplantısı aleyhinde

Londra 17 — Parlâmentoda sık sık görüşülen mevzular arasında şuyuu millî menfaati ihlâl edebilecek meseleler hakkında hükümetin vereceği izahatı dinlemek ve bu meseleler hakkında Lordların ve Avam Kamarası azasının mütalealarını anlamak üzere kamaranın gizli olarak içtima münasib olup olmayacağı meselesi bulunmaktadırlar.

Çemberlayn, bu talepleri mütemadiyen red ile karşılamaktadır.

Son harbe yapılmış olan tecrübe, mebuslardan bazılarının hariçte görüşürken gizli müzakereler esnasında konuşulmuş olan ve zararsız görünen bazı şeylerden bahsetmiş ve bu halin çok vahim akisler tevdi etmesi ne ramak kalmış olduğunu göstermiştir.

Tayyare akınları

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Düşman tayyareleri, bütün bu havada, içi pamuk dolu ufak, ufak torbalar atmışlardır. Rüzgâr bu pamuk torbalarını dört etrafa dağıtmış ve hoş bir manzara hâsıl olmuştur.

Fransız hava dâfi topları, tayyareleri uzaklaşmağa mecbur etmişlerdir.

Bugün Holânda üzerinde de Alman tayyareleri görülmüştür. Bunlar, Holânda tayyareleri tarafından takib edilerek kaçırılmışlardır.

İngiltere üzerinde

Londra 17 (A.A.) — Bu sabah Ches-hire'de ve Galles'in şimalinde de hava tehlikesi işareti verilmiştir. Meçhul iki tayyare bu mntaka üzerinde uçmuştur. Birkaç dakika sonra tehlike geçiş düdüklüğü çalmıştır.

Bundan başka bu sabah Lancashire Shetland adaları üzerinde bir Alman tayyaresi görülmüştür.

İsviçre üzerinde

Berne 17 (A.A.) — Bu sabah cenub istikametinde uçan yabancı tayyare francızca yazılmış İngiliz aleyhtarı beyannameler atmıştır.

Saat 10 a doğru diğer bir yabancı tayyare Zürihe 15 mil mesafedeki Zug mntakası üzerinde uçarak francızca yazılmış beyannameler atmıştır.

Tebliğler

Paris 17 (A.A.) — Büyük umumi karargâh tebliğ ediyor:
Cephehin her noktasında gece sükûn içinde geçmiştir.

Berlin 17 (A.A.) — Büyük Alman umumi karargâhı tebliğ ediyor:
Garb cephesinde ufak mikyasta yapılan tacliz endahları haricinde mühim muharebeler olmamıştır.

Ölen İngiliz tayyarecileri

Londra 17 (A.A.) — Hava nezareti harbe kaybedilmiş olan 31 İngiliz tayyarecisinin listesini neşretmiştir.
Bunların 31 i ölmüş, 11 i dönmemiş ve 2 si esir düşmüştür.

İngiliz tayyareleri Almanya üzerinde
Londra 17 (Hususi) — İngiliz tayyareleri bugün şimali garbi Almanya üzerinde bir istikşaf uçuşu yapmışlardır.

Havanın muhalefetine ve Alman bataryalarının şiddetli ateşine rağmen, İngiliz tayyarecileri, bir Alman deniz üstünün fotoğrafını çekmeğe ve diğer mühim malûmat toplamağa muvaffak olmuşlardır.

Adliye terfi ve tayin listesi

Ankara 17 (Hususi) — Adliye Vekâleti hâkimler arasında yeni bir tayin ve terfi kararnamesi hazırlanmış ve kararname tasdikten geçmiştir.

Maası 90 liraya çıkarılanlar:
Balıkesir ağırceza reisliğine Antalya ağırceza reisi Necati Temizöz, Yozgad reisliğine terfian o yer reisi İbrahim Etem Peksimetçioğlu, Elâzığ hukuk hâkimliğine terfian Kastamonu hukuk hâkimi Emin Aygen.

Seksen liraya çıkarılanlar:
Birinci sınıf adliye müfettişliğine terfian ikinci sınıf adliye müfettişi Said Özden, E-dirne müddelimumlîliğine terfian o yer müddelimumlisi Edip Beyazıdoğlu, Üsküdar hukuk hâkimliğine Diyarbakır ceza hâkimi Münir Altıok, Ankara asliye hukuk hâkimliğine terfian o yer asliye hukuk hâkimi Tevfik Kezer, Giresun reisliğine terfian o yer reisi Yahya Güvendi, Kastamonu müddelimumlîliğine terfian o yer müddelimumlisi İhami Sarıoğlu.

Fabrikalarda sabotaj

Fabrikalarda da birçok sabotaj ve kundaklılık hâdiseleri vuku bulmuştur. Alman gizli polis teşkilâtı, kundaklıları meydana çıkarmak bahanesiyle birçok tevkifat yapmıştır.

Alman resmi mahfelleri de memleket dahilinde «bir şeyler» dönmekte olduğunu gizlememektedirler.

Berlinde idamlar

Bu sabah Berlinde ihanet suçundan 3 kişi idam edilmiştir. Aynı suçtan bir dördüncü daha evvel idam edilmişti.

Münih'te

Münih'te de 2 kişi ölüme cezasına mahkûm edilmiştir.

Gizli radyo faaliyetinde

Nazi aleyhtarı unsurları meydana çıkarmak üzere Gestapo'nun faaliyeti boşa çıkmaktadır. Nitekim Alman gizli «hürriyet» radyosu dün akşamki neşriyatını, takibat dolayısıyla kısa kestikten sonra, bugün yeniden faaliyete başlamış ve Alman gizli sosyalist fırkasının bir beyannamesini neşretmiştir.

Bu beyanname ile Alman halkı, kendi en büyük düşmanı olan Hitlerizm imhaya davet edilmektedir. Beyanname, ancak bu surette serbest ve müreffeh bir Almanyanın teşekkül edebileceğini bildiriyor.

Son dakikada alınan haberlere göre bu akşam Berlinde Prag arasında telefon muhaveresi kesilmiştir.

Bir Çek ordusu kuruluyor

Paris 17 (Hususi) — Eski Çeko-Slovakya Cümhuriyeti Benes'in iştirakile bir Çek millî komitesi teşekkül etmiştir.

Bu komite, müttefiklerle birlikte harb etmeğe üzere bir Çek ordusu kuracaktır.

Fransızlara göre Hitler müşkül vaziyette

Paris 17 (A.A.) — Fransız matbuatı, Holânda - Belçika tavassutuna Hitlerin verdiği cevabdan sonra hâsıl olan vaziyeti büyük bir itina ile tetkik etmektedir. Gazeteler, Hitlerin çok müşkül bir vaziyette bulunduğunu gösterir âlâmetler müşahade ediyorlar.

Petit Parisien diyor ki:
Alman hattı hareketindeki değişiklikler Fransa ve İngiltereye alâkadar etmez. Bu iki memleket Alman askerleri Polonya toprakları çığnedikleri gündüzenberi Almanya ile harbe bulunuyorlar. Onlar üçüncü Reich mahvoluncuya kadar harbe devam edeceklerdir.

Almanyanın sıkıntılarını da mevzuu bahsedilen bu gazete şöyle diyor:

Eğer Hitler şimdiki büyük bir askeri harekete girişirse fena bir vaziyette bunu yapmış olacaktır. Hususi ve fakat salâhiyeti söz götürmez haberlere göre, yüksek Alman kumanda heyeti ciddi endişeler beslemektedir. Alman generalleri vazifelerinin bütün zorluklarını müddet buluyorlar. Bu zorlukları o kadar iyi anlamışlardır ki, General von Fritz yerlsten Varşova önderinde hayatını feda etmiştir.

İtalya Sovyetlerin Balkanlardan Akdenize inmesine razı değil..

(Baştarafı 1 inci sayfa)

İtalya harbe iştirak etmemektedir. Fakat bu istinkâfi diğer bitaraf memleketlerinden farklıdır. Bu bitaraf memleketlerden birkaçı taarruzlardan korunmayı diğer bazıları ise türlü taarruzlara karşı birlikle mukavemet için toplanmaya düşünmüşlerdir. İtalya ise Avrupa mukadderatına alâkasız kalmak istemiyor. Onun Avrupada ve dünyada yapacak vazifeleri vardır. Bunun için silâhlı kalmaktadır. Bu suretle İtalya ne barış tekarrar teessüs ettiği zaman, ne de harb müddetince namevcud olmayacaktır. İtalya kendisinin Avrupa hayatı haricinde tevlâkî edilmesini kabul etmemektedir. Meşru emellerimiz tatmin edilmediği müddetçe silâhlı barış halinde kalacağız.

Gazette del Popolo da Sovyet kuvvetlerinin ilerlemesi imkân ve ihtimali hakkında bir makale neşretmektedir. Gazete diyor ki:

İtalya, Sovyetlerin Karpatlardan Tuna ve Balkanlardan Akdenize inmesine hiç bir zaman müsaade etmeyecektir. (A.A.)

20 Amerikan seyvar hastanesi cephede

Paris 17 (Hususi) — Hazırlıkları tamamlanmış olan 20 Amerikan seyvar hastanesi, öntümüzdeki hafta içinde garb cephesine hareket edecektir.

Fransız - ingiliz harb konseyi dün Londrada toplandı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

fild ve hava nazırı Sir Kingsli Vud, İngiltereyi temsil etmişlerdir.

Yüksek konsey, askeri vaziyeti ve bunun atfedeki melhuz inkısaflarını tetkik etmiştir. Harekâtın en müessir şekilde sevk ve idaresi için Fransız ve İngiliz kuvvetlerinin tanzimi hususunda tabiki iktiza eden usul, tam bir anlaşma ile tesbit edilmiştir.

İki başvekil, ayrıca müşterek bir beyanname neşretmişlerdir.

İyeyan ame

Beyannamenin metni şudur:

— Fransız ve İngiliz hükümetleri, 1914

1918 seneleri zarfında iktisab edilen tecrübelerden istifade ederek, her iki memleketin harbdeki iktisadi mesaisini en tam ve mükemmel şekilde tanzim etmeyi, harbin daha bidayetinde kararlaş-tırılmışlardır. Muhasemat başlar başla maz bu hususta derhal tedbirler alındı. Yüksek şûranın son toplantısında Daladye ile Çemberlayn tarafından ittihaz edilen kararların tabiki zımında, her iki hükümet tarafından esasen mer'iyet mevkiine konulmuş olan hükümler, aşağıdaki sahalarda müştereken harekete geçmeyi temin edecek tarzda takviye ve itmam edilmiştir:

Hava, teslihat, iptidai maddeler, petrol, işe, deniz nakliyatı, iktisadi harb, her iki hükümet tarafından ittihaz edilen bu yeni tedbirler iki memleketin iptidai madde, istihlal vesaiti, deniz tonajı ilâh... bakımından sahib oldukları menabilin, müşterek menfaat namına, daha iyi bir şekilde kullanılmasını ve ithalât programlarında hâdisatın zarurî kalacağı tahdidatı keza aralarında müsavât üzere taksim etmelerini mümkün kılacaktır. Her iki memleket, bundan böyle, ithalât programlarını müştereken tesbit edecekler ve bu programların tabiki için haricet yapacakları mübâyatta her türlü rekabeti bertaraf edeceklerdir.

Tanzim komisyonu

Bu hükümlerin tabiki, derhal ihdas edilen bir Fransız - İngiliz tanzim komitesi nin emri altında çalışacak daimi Fransız - İngiliz icra komitelerine tevdi edilmiştir.

Ahval ve seriat lüzum gösterdiği takdirde diğer sahalarda temsil edilecek olan anlaşma, her iki memleketin, harb mesallarını daha tam bir şekilde tanzim etmek hususunda azimlerinin yeni bir delildir. Bu suretle son harbe, ancak 3 sene sonra tahakkuk ettirilen her iki memleketin müşterek organizasyonu, bu defa, muhasamatın başladığı tarihten 2 ay sonra tahakkuk etmiş bulunuyor.

Londra 17 (Hususi) — Harbiye nazırı Hor Bellsa bugün Parise varmıştır. Nazır, garb cephesindeki İngiliz kuvvetlerini tetkik etmekten ve Lord Gort'la görüşükten sonra Parise dönecektir.

Hor Bellsa, Pariste de Başvekil Daladye, General Gamlin ve diğer Fransız ricallle temaslarda bulunacaktır.

Nazırın, Majino hattındaki Fransız askerlerini de ziyaret etmesi muhtemeldir.

Fransanın masraf Bütçesi: 79 Milyar frank

Paris 17 (Hususi) — Maliye nazırı Pol Keyno, bugün maliye encümeninde 1940 senesinin bütçesi hakkında izahat vermiştir.

Yeni sene bütçesinde masraf faslı 79 milyon frank olarak tesbit edilmiştir.

Siyasetin ALEMİNDE

Finlandiya - Sovyet Rusya münasebati

YAZAN: Selim Rağın Emec

Sovyet Rusya ile Finlandiya arasında cereyan eden müzakeratın bir defa daha inkıtaa uğraması, bütün gözleri tekrar şimali şarki Avrupasına çevirtiyor. Son günlere kadar bu müzakeratın revisi, bir mütevasıt anlaşma formülü üzerinde iki tarafın mutabık kalacağına hükmettirir gibi olmuştu. Fakat tahminler boş çıktı ve müzakeratın tekrar başlaması için muayyen bir tarih zikrine dahi lüzum görülmeden Fin heyeti memleketine döndü.

Vaziyeti yakından takip eden memleketler efkârının mütaleasına göre, bu inkıta, mevcut vaziyeti daha ziyade vahimleştirmiş değildir. Binnetice yakın silâhlı bir ihtilâfa intizar etmek doğru olmaz. Çünkü bu inkıta bir nevi taliktir ve büsbütün kesilmiş sayılmamaktadır. Bu itibar ile Moskova ile Finlandiya arasında muallakta duran siyasi mesail, aynı şekilde ve umumî heyeti ile mevcut ve mahfuzdur. Şimdiye kadar bu halin iki üç defa tekrür etmiş olmasına rağmen Sovyet Rusya tarafından Finlandiya üzerinde herhangi bir tazyik icrasının büsbütün uzak bir ihtimal olduğu da kabul edilemez. Finlandiyanın son zamanda aldığı ve almakta devam ettiği ihtiyat tedbirlerinin sebep ve manası budur. Maamafih böyle bir tazyik vukubulsa dahi, bu hal Finleri gafil avlayacağı benzemez. Çünkü Finlandiya hükümeti her türlü tecavüz ihtimaline karşı tedbirlerini almış, askeri mevzileri takviye etmiştir. Amma, bu tedbirlerin alınmasına Finlandiyanın mutlak surette Sovyet Rusya ile anlaşmak istemediğinin delilleri değildir. Finlandiya, Sovyet Rusyanın ileri sürdüğü ve kendisinin de muhakkak gördüğü bazı fedakârlıklara katlanacaktır. Fakat Estonya ile Letonya ve Litvanya gibi birer hami memleket haline gelmeyecektir.

Kararı budur. Gene bu fedakârlık hükümleridir ki Finlandiya, Kareli mntakasında hafif bir hudud tashihine razı olmuş, Baltıkta mevcut ve Finlandiya körfezinin mevziine hâkim olan bir kısım küçük adaların da Sovyet Rusyaya terkinin muvafık görmüştür. Finlandiyanın bilhassa istemediği şey, Aland adalarının Sovyetler kontrolu altına vaz' ve iki memleket arasında mevcut ademî tecavüzü pakının mahiyetini genişleterek Finlandiyanın bir ittifak bağıle Rusyaya bağlamaktır. Rus gazetelerinin Finlandiya aleyhindeki şiddetli neşriyatlarına rağmen şimali şarki Avrupasında vaziyet şimdilik bundan ibarettir.

Selim Rağın Emec

İtalya, Belçikanın tamamiyetine riayet edilmesini istiyor

Brüksel 17 (A.A.) — İyi malûmat almakta olan mehafilde beyan edildiğine göre İtalya ve İspanya hükümetleri, gönderilen Berlin hükümetine, diplomasi yolu ile, Holânda ve Belçikanın tamamiyetine riayet edilmesi ile fevkalâde alâkadar olacaklarını bildirmişlerdir.

Sabahtan Sabaha

On beş yıllık yeni maarif tarihimizi bir kölime ile ifade etmek kabildir: — Kararsızlık!

Dava büyüktür. Yağınkat apartman yapmağa benzemez. Bütün bir neslin terbiyesini ve atisini taahhüd etmek mesuliyetli iştir. On beş yıldanberi değiştirildiğimiz programlar yer değiştiren maarif vekillerimiz kadar çoktur. Ve bugün henüz umumi maarif davamız istikrar bulmu değildir. Kabul edilmiş bir metodumuz yoktur. Ne fikirle okutuyoruz, ne maksadla program yapıyoruz. Her ders yılı başında yeni kitaplar yazılıyor. Her ders sonu yeni programlardan bahsediliyor. Terziye kostüm, kunduracıya pabuç ismarlar gibi ihtisas kitabı sipariş ediyoruz ve bu kitapların ders yılına yetişmesi için bir iki hafta müsaade veriyoruz. Aburucubur malzeme ile hazırlanan kitapları bile zamanında yetiştiremeden derslere başlıyoruz. Sonra bu ihtisas kitaplarının yalan yanlış oldukları meydana çıkınca aynı şartlarla yenilerini hazırlamağa kalkıyoruz. İşte bütün bunların hülâsası şudur: Kararsızlık.

Halluki on beş yıllık bir maarif tarihi tam bir neslin instruction tarihidir. Yedi yaşında mektebe giren bir çocuk on beş yıl sonra bütün tahsil devirlerini bitirmiş bir delikanlı olarak hayata girer. Şu halde bugünün inkılâb çocukları bu kararsızlık devrinin yetiştirmeleridir. Eğer bu nesil her yıl hattâ her mevsim büyük bir hayret dersi olan büyük inkılâbın şahidi olan nesil olmasaydı çok yavaş olurdu. Fakat başı başına inkılâb öyle bir ilim dünyası ve hakikatler deryasıdır ki içinde yetişenleri hayatın her sahasında sendelemeden yürütecek, ibretli ve kuvvetli derslerle doludur. Bu nesil sadece bununla gurur duyabilir ve bu kuvvetle metin adamlar atabilir. Fakat bu mazhariyet yarın neslini de ihmal için bize mazeret vermez. Maarif işimizi günlük, mevsimlik kararlara tâbi bir fantez olmaktan kurtarmalıyız. Genç Maarif Fikrimizi aldığımız soyadını hatırlatacak bir radikal programla bu dedikodulu davayı halletmeliyiz.

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Şehrin kok ve sömük ihtiyacı temin ediliyor

Istanbul'a 16 bin ton kömür sevkedilecek, bugün bir vapurla 1005 ton kömür geliyor

Şehrimizdeki kok kömürü ve sömük ihtiyacı henüz önlenememiştir. İktisad Vekâleti, Ankaradan bu işle meşgul olmak üzere birkaç memurunu İstanbul'a göndermiş, belediye ile temasa geçmiştir. Vekâlet, sömük ve kok istihsalâtını, tevzi işlerini ve İstanbul istihlak miktarını tesbit edmiş, ihtiyacı önlemek için geçenlerde yazdığımız faaliyete hız vermiştir.

Şehrimizin kömür ihtiyacını önlemek için İktisad Vekâleti bir memurunu İstanbul'a göndermiş, belediye ile temasa geçmiştir. Vekâlet, sömük ve kok kömürü sevkine memur etmiştir.

İstanbul kömür istihlakı 25 bin tonuna ibarettir. Halk bu miktarın bir kısmını muhtelif vasıtalarla temin etmiştir. İktisad Vekâleti, 16 bin ton kömür tedarik ederek İstanbul'a gönderme kararı vermiştir. Bugün İstanbul'a bin beş ton sömük getirilecektir. Bu kömürü getirecek olan Füzûn vapuru hamulesini bugün limanımızda boşalttıktan sonra, tekrar kömür almak üzere Zonguldağa gidecektir.

Karabükün aylık kömür istihsalâtı on bin tondur. Karabükten kömür tedarik etmek biraz pahalıya malolmakta ise de Vekâlet, istenildiği takdirde Karabükün aylık istihsalâtını İstanbul'a gönderebilecektir.

Kömür istihsalâtımız, ihtiyacı karşılıyamadığı ve buhranın zail olmadığı görülürse, İngiltereden dövizle kömür getirilecektir.

Doğu ve Egemen vapurları sigorta ettirilerek Almanyadan getirilecek

Doğu ve Egemen vapurlarının limanımıza getirilmesi için icab eden temaslara devam olunmaktadır. Vapurların limanımıza getirilmeden evvel sigorta edilmesi için muhtelif sigorta şirketleri ile temaslara yapılmaktadır.

Vapurların muhtelif devlet sermayeleri ile kurulmuş beynelmül bir şirkete sigorta ettirilmesi mevzu bahisdir.

Vapurların beheri 2 milyon Türk lirasına çıkmış olup, dört taksitten üç taksiti Alman vapur inşaat müessesesi hesabına bankaya verilmiştir.

Dördüncü ve son taksitleri vapurlar limanımıza geldikten sonra tediye edilecektir.

Ticaret işleri:

Türk - Rumen anlaşması yakında mer'iyet mevkiine giriyor

Türk - Rumen ticaret anlaşması önümüzdeki hafta zarfında mer'iyet mevkiine girecektir. Bu anlaşma klering esasına göre tanzim edilmiş olduğundan, sanayiimizin muhtaç olduğu mühim miktarda petrol ve müstakkiat ihraç edilecek mallarımız mukabilinde ithal edilecek ve bu suretle hem başka memleketlere döviz gitmemesi, hem de mallarımızın ihraçı gibi iki başlı bir istifade temin edilmiş olacaktır.

Geçen sene Romanyadan ithalâtımız 1,720,000 liradan ibaret kalmış, bunun 1,138,000 liralığı petrol müstakkiatı teşkil etmiştir. Yeni anlaşma ile mütekabil ticaret hacminin bir misli daha artırılması kararlaştırılmış olduğundan, balık bakelyat, kuru meyva, tütün ve pamuk ihraçatçıları alâkadar Rumen firmaları ile temaslara başlamışlardır.

Dünya yapak fiyatları yükseldi

İzmir muntaka ticaret müdürlüğüne nakledilen Mehmed Ali Etenin yerine tayin edilen İzmir muntaka ticaret müdürü Avni Sakman evvelki gündenberi İstanbul muntaka ticaret müdürlüğünde yeni vazifesine başlamıştır.

Yarın şehrimizdeki tiftik ve yapak tüccarlarından mürekkep bir heyet yeni müdürü ziyaret ederek bilhassa yapak fiyatlarını Avrupa ve Amerika'da fevkalâde yükselmiş ve 75 kuruşa kadar satılmağa başlamış bulunduğunu ve memleket dahilinde ihtiyacı çok fazla stokları bulunan bu madenin ihraçına müsaade edildiği takdirde, İktisadi bünyemizde bir tahavvül husule geleceğini izah edeceklerdir.

İhraçatçıları 937 de 10 milyon ve geçen sene 6 milyon ton yapak ihraç edildiği halde dahilî ihtiyacın da karşılandığını ileri sürmekte ve yapak ihraçatının hiç olmazsa lisanca tâbi tutulması için keyfiyetin Ticaret Vekâletine ibrâğın istemektedirler.

Teşekkür

Aldığımız varakadır. Üsküdar - Kadıköy Tramvay İdaresi mekteblere devam eden çocuklarımızın soğuk, yağmur ve çamurdan kurtulmak ve zamanında mektebine yetişmek üzere vakti muayyeninde yalnız talebeye mahsus tramvay arabaları tahsis etmek gibi büyük bir kolaylık göstermiştir. Mezkûr idareye; biz çocuk ana, baba ve velileri namına alenen teşekkürle delâletinizi rica ederiz.

Mühendis muallim yorgancı tüccardan Danış Mahir Ramiz Tevfik Mümeyyiz Bayan Muallim Ekrem Nigâr Salih Zeki

rik ederek İstanbul'a gönderme kararı vermiştir. Bugün İstanbul'a bin beş ton sömük getirilecektir. Bu kömürü getirecek olan Füzûn vapuru hamulesini bugün limanımızda boşalttıktan sonra, tekrar kömür almak üzere Zonguldağa gidecektir.

Karabükün aylık kömür istihsalâtı on bin tondur. Karabükten kömür tedarik etmek biraz pahalıya malolmakta ise de Vekâlet, istenildiği takdirde Karabükün aylık istihsalâtını İstanbul'a gönderebilecektir.

Kömür istihsalâtımız, ihtiyacı karşılıyamadığı ve buhranın zail olmadığı görülürse, İngiltereden dövizle kömür getirilecektir.

Kıskançlık yüzünden işlenmek istenen bir cinayet akim kaldı

Dün kıskançlık yüzünden bir genç, rakibinin hayatına kasdetmek isterken atığı kurşunlar boşa gitmiş ve bu suretle bir cinayetin vukuu akim kalmıştır.

Bakırcılarda oturan dökmeçi Hasan ve Ziya adında iki arkadaş Ulviye adında genç bir kıza sevmedirler. Genç kız, her iki aşıkına da aynı derecede iltifat göstermekte olduğundan, bu vaziyet iki arkadaş arasındaki rekabeti gün geçtikçe arttırmakta ve bu sebeble de Hasanla Ziya arasında sık, sık münakaşa ve kavgalar cereyan etmektedir.

Nihayet dün Ziya arkadaşı Hasan'a Bakırcılarda tesadüf ederek, Ulviye ile olan alakasını derhal kesmesini, aksi takdirde işin fenaya varacağını söylemiştir.

Hasan arkadaşının bu teklifini şiddetle reddetmiş ve Ulviyeyi sevmekte ısrar edeceğini bildirmiştir.

Bu cevap karşısında fena halde asabilesen Hasan, tabancasını çekerek rakibinin üzerine iki el ateş etmiş, fakat çıkan kurşunlar bir tesadüf eseri olarak Ziyaya isabet etmemiştir.

Hâdiseyi müteakib kaçan Hasan, bir müddet sonra zabıta tarafından yakalanmış ve hakkında takibata başlanmıştır.

Bir apartmanın kalorifer kazanı patladı

Evvelki gece sabaha karşı Pangaltı ve civarı halkını bir hayli telâş ve heyecana düşüren bir infilâk hâdisesi olmuştur.

Pangaltıda Belvü apartmanının kalorifer kazanı evvelki gece saat 3 de müthiş bir tarrake ile patlamıştır. Bu gürültü apartman sakinleriyle o civar halkını korku ile yataklarından fırlatarak bir hayli heyecana düşürmüştür, nihayet hâdisesini öğrenilince bu telâş yatışmıştır.

Yapılan tahkikata nazaran kalorifer kazanının ve borularının senelerdenberi temizlenmemiş olması bu infilâka sebep olmuştur.

On gündenberi bütün İstanbul

LÂLE

Salonlarını alkışlan sarsıyor... Takdirden anlatıyor... Sinema aleminin eşsiz mucizesi ERROL FLYNN - OLIVIA DE HAVILLAND. Büyük kudretlerinin ölmüş temsil

VATAN KURTARAN ARSLAN

Bu film bu sene Beyoğlunda başka hiçbir sinemada gösterilmeyecektir. İlaveten: En son gelen METRO JURNAL Bugün saat 11 de ve 1 de tenzilâtı Halk matine-leri, Su-reler numeroludur. Telefon 43595

ALEMDAR ve Millî Sinemalarında

ALLAHIN CENNETİ

En büyük Türk filmi 22 Çarşambadan itibaren

Çekmede bir otobüs kazası oldu

Dün Küçükçekmece yolunda birkaç kişinin hayatına malolabilecek bir otobüs kazası, ancak tesadüfün yardımıyla iki yolcunun yaralanmaları suretile hafifçe atlatılmıştır.

Kırklareli - İstanbul servisinde çalışan 55 plâka sayılı otobüs, dün sabah şoför Hüseyinin idaresinde 18 yolcu ile Sirkeçiden Kırklareline hareket etmiştir.

Küçükçekmece köprüsüne kadar âri -zasızca yoluna devam eden otobüs, burada diğer taraftan gelen bir kamyonla karşılaşmıştır.

Bu vaziyet karşısında süratini kesen şoför kamyonu yol vermek için direksiyonu sağa kırmış ve yerlerin yağışlı olması yüzünden otobüsün iki ön tekerleği ani kızak yaparak köprüden boşluğa kaymıştır. Bu suretle yarısı uçuruma meyleden otobüste müthiş bir heyecan ve panik baş göstermiş, iki yolcu can kaygusu ile kendilerini yere atarak yaralanmışlardır.

Arka makaslarının köprüye takılması yüzünden uçuruma yuvarlanmaktan kurtulan otobüs, bir müddet boşlukta sallanmış, nihayet etraftan yetişenlerin yardımıyla yolcular birer birer tahliye edilerek bu müthiş faciannın öni alınmıştır.

Kaza etrafında jandarma tahkikata başlamıştır. Vücudlarının muhtelif yerlerinden yaralanan iki yolcu tedavi altına alınmışlardır.

Şehir işleri:

Taksim bahçesine 210 bin lira harcandı

Taksim bahçesinin inşasına şimdiye kadar 210 bin lira harcandı. Sene başına kadar 42 bin liralık daha inşaat yapılacak, gazino tamamlanacaktır.

Eminönü meydanı 40 santim yükseltilecek

Ankara caddesile Sirkeçideki Araba vapuru iskelesi arasındaki cadde, Ayaspaşa, Taksim caddelerinin inşasına yakında başlanacaktır. Eminönü meydanı 40 santim yükseltileceği için, meydanla iltisak peyda eden yolların inşaat projeleri ona göre hazırlanacaktır.

ÇENBERLİTAŞ Sineması Tel. 22513

1.- Hudutlar Tehlikede

MIREILLE BALIN - ERIC VON STROHEIM

2.- Gasparone

MARİKA RÖKK

ÇENBERLİTAŞ ve FERAH Sinemaları Tel. 21359

1.- HARP

CHARLES BOYER ANNABELLA

2.- Demir Bacaklı Haydutlar

BUCK JONES

BUGÜN FERAH Sineması Tel. 21359

1.- HARP

CHARLES BOYER ANNABELLA

2.- Demir Bacaklı Haydutlar

BUCK JONES

ÇENBERLİTAŞ ve FERAH Sinemaları Tel. 21359

1.- HARP

CHARLES BOYER ANNABELLA

2.- Demir Bacaklı Haydutlar

BUCK JONES

Mahkemelerde

Belediye makine şubesi müdürünün tecziyesi istenildi

İddia mekamu Nusretin usulsüz kamyon satın alma ve suiistimal suçlarını sabit buldu

Vazifesini ihmal ve suiistimalden suçlu sabık belediye makine şubesi şefi Nusret Kolinin mahkemesine aslıye 1 inci ceza mahkemesinde, dün devam edilmiştir. Dünkü celsede müddeiumumi Orhan Köni mütalesasını serdetmiş ve ezcümle demiştir ki: — Maznun, 321 parça evrakın ziyana sebebiyet vermek, 112 parça evrakı da muameleye koymamak suretile vazifesinde ihmal ve terahi ve belediyece satın alınan 6 çöp kamyonunun şartnamesine konan evsafı ve bunu yedi vâhide ir - (Devami 11 inci sayfada)

Bugün S Ü M E R SINEMASINDA

Emsalsiz lüks ve ihtişam çerçevesi içinde aşkı, musikiyi ve zarafeti tasvir eden ve (BÜYÜK VALS'i) yaratan

FERNAND GRAVEY

MICHELİNE PRESLE ve ELVİRE POPESCO ile Parisin en güzel kadınlarının iştirakile çevrilen

GAIP CENNET

Hissi, müessir; dr matik, müşfik ve hareketli bir mevzuda büyük bir aşk ve ihtiras manzumesini takdim ediyor.

İlaveten: **EKLER JUNAL** En son dünya ve harp havadisleri ve Ankarada imzalanan Türk - İngiliz - Fransız Paktı

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtı matinele

Bugün SARAY sinemasında

CAROLE LOMBARD ve JAMES STEWARD

gibi iki meşhur yıldız tarafından fevkalâde bir tarzda yaratılan yeni ve müessir bir mevzu ... İzdivaçtan aşk ... ve izdivaç haricinde aşkı ... tasvir eden

BİRBİRİ İÇİN YARATILMIŞ

Fransızca sözlü filmini mutlaka görünüz.

En FOX JURNAL son dünya ve harp havadisleri.

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtı matinele.

BUGÜN FERAH Sineması Tel. 21359

1.- HARP

CHARLES BOYER ANNABELLA

2.- Demir Bacaklı Haydutlar

BUCK JONES

ÇENBERLİTAŞ ve FERAH Sinemaları Tel. 21359

1.- HARP

CHARLES BOYER ANNABELLA

2.- Demir Bacaklı Haydutlar

BUCK JONES

BÜTÜN İSTANBUL HALKININ HEP BİR AĞIZDAN KULLANDIĞI BİR CÜMLE MEMLEKETİMİZDE BUGÜNE KADAR YAPILAN EN MÜKEMMEL FİLMİMİZ

TOSUNPAŞA

YALNIZ İPEK Sinemasında gösteriliyor

Bugün seanslar saat 12 - 2 - 4,15 - 6.30 ve 9 da DİKKAT: Saat 12 den 2 ye kadar tenzilâtı bilet verilir.

Tarihten sahneler

Üç tip, üç hikâye

Çengelöğlü İstanbulun inzibatını temine memur olunca halka şunu bildirmişti: "Kapılarınızı açık bırakarak yatacaksınız, tenceresi çalınana kazan vereceğim!"

("Son Posta," nın tarihî bahisler muharriri yazıyor)

Çengelöğlü Tahir Paşa

Ali Galib Paşa

Filibe valisi İsmet Paşa

Geçen asır başlarında yaşamış meşhur Türk kaptanlarından Çengelöğlü Tahir paşa Karadenizli idi. Hicri 1199 yılına doğru doğmuştu. Çocukluğunu ve gençliğini Galatada Yağkapanı tüccarlarından eniştesi Hacı İbrahim ağanın tüccar gemilerinde geçirmiş, Akdeniz ve Karadeniz sahillerini dolaşmış, hattâ Avrupaya gitmiş idi. Türk bahriyesinde bir yenilik yapıp da tecrübeli kaptanlar arandığı bir sırada tersaneye girmiş, süratle ilerlemişti. Navarin vak'asında bulunarak, bir iki hafif gemi ile o müthiş deniz baskınından kurtulmuş, İstanbula gelmeğe muvaffak olmuştu. 1248 de vezirlik rütbesile Kaptanı Derya, sonra Tophane Müşiri, 1257 de tekrar Kaptanı Derya olan Çengelöğlü 1266 da Bosna valisi iken vefat etmiş, cesedi İstanbula getirilerek defnedilmişti.

Tahir paşa gayet sert, hiç şakaya gelmez bir adamdı. Türk donanmasını Avrupa'nın birinci sınıf bir deniz kuvveti haline çıkarmak azmini taşıyan değerli bir Türk gemicisi idi. Bahriye neferleri ve zabıtları arasında dayağını yemiyen yoktu. Bahriyeliler, talimden göz açmazlardı. Paralanan bir yelkenin yerine ambardan çıkarılan yeni bir yelkeni, ancak İngiliz donanmasında görülebilen bir süratle takan Türk bahriyelileri. Tahir Paşanın şu sözlerine iman etmişlerdi: "Müsvi kuvvette İngiliz donanmasıyla harb edebiliriz!"

Mora ihtilâli sırasında, İstanbul Rum'ları da isyan edecekmiş diye bir lâf çıkmış, İstanbul delikanlıları, geceleri sokak başlarına seccadeler ve kilimler sererek mahallelerini beklemeye başlamışlardı. Adı hürsüzlükler, yolsuz bir takım adamların çıkardıkları hâdiseler, derhal birbirine katılarak heyecanlı bir vak'a halinde koca şehirden yayılıveriyordu. Müşkül bir vaziyette kalan hükümet, İstanbul zabıtasının idaresini Çengelöğlünün eline verdi. Bu ağır vazifeyi kuvvetli bir nefis güveni ile yüklenen Çengelöğlünün

ilk işi, İstanbul halkına bir emirname neşretmek oldu: "İstanbulun inzibatı bana verilmiştir. Geceleyin evlerinize girin, istirahat edin! Yatsı namazından sonra, fenerli fenersiz sokağa çıkmak yasaktır!"

O zaman gazete yoktu. Halka yapılacak tebliğler için garib bir usul vardı. Hükümet emirlerini mahalle imamları -na yazılı olarak gönderirdi. Mahalle bekçileri de mahalleyi: «Komşular! Komşular.. Bu gece camiye buyurun tenbîh var..» diye toplarlardı.

Emirname camide halka okunurdu. Çengelöğlünün da emirnamesi bu suretle okununca, İstanbul halkı büyük bir telaşa düşmüştü: «Biz kendimiz bu kadar korunduğumuz halde gene her akşam bin türlü fenalık, uygunsuzluk oluyor! Bu deli herif ne yapacak? Meramı bizi kütür kütür kestirmek mi?» diye söylenmeğe başladılar.

Fakat Çengelöğlünün emirnamesine karşı gelmek pek o kadar kolay değildi. Yatsıdan sonra İstanbul sokaklarında doluşan devriyeler, yakaladıklarını limandaki karakol gemisine götürmeğe başladılar. Çengelöğlü onları birer birer sorguya çekti. İçlerinden bir iki sabıkalı hürsüz, uygunsuz takımdan bir iki koptuğu, syaklarına taş bağlatıp hepsinin gözü önünde denize attırdı. Ve daha ertesi gün İstanbul sokaklarında müthiş bir haber yayıldı: «Çengelöğlü yüzlerce adamın boğazına güllerle bağlatıp gümbür gümbür denize attırmış!»

Bundan üç dört gün sonra da Çengelöğlü, İstanbul halkına yeni bir tebliğ okuttu:

«Herkes kapısını açık bırakıp yatacaktır! Tenceresi çalınana kazan vereceğimi!»

Meşhur Mustafa Reşid Paşanın oğlu, bir aralık hariciye nazırlığında bulunmuş Ali Galib Paşa, Boğaziçinde feci bir deniz kazasında ölmüştü. Fransız el-

çisi Mösyö Touvenelle, Fransa hariciye nezaretine yazdığı 3 İkinciteşrin 1858 tarihli mektubunda bu kazayı şöyle haber vermişti:

«Zavallı Ali Galib Paşa felâketli bir akibet ile öldü. Gezmek için kayık ile Sarıyer'e gitmişti. Dönüşünde, kayıkçıları sarhoş olduğundan, boğazdan geçerken bir İngiliz vapuru kayığı devirdi. Yazık! İnsan ancak kendi adamlarının hiyanetine uğrar! Rivayete nazaran biçare anası deli imiş. İnşallah doğru değildir. Ali Galib Paşanın parmağında dört bin kurşuluk bir yüzük varmış, bir de o kıymette bir inci tesbih.»

Fransız elçisi, mektubundan da anlaşıldığı vechile, paşanın ölümünü, kıymetli bir yüzük ile kıymetli bir tesbihin kayıkçıları üzerindeki sihirli tesirinde arıyor. Deli olduğunu yazdığı anası ise, oğlunun felâketi ile mahv ve perişan olmuştu. Kadıcağız kocası Reşid Paşanın zehirlendiğini, oğlunun da kasden boğulduğunu söylemeğe başlamıştı.

Ali Galib Paşa damad idi. Fatma Sultanın kocası idi.

Reşid Paşa ailesine felâket getiren bu ölüm, Galib Paşanın zevcesi Fatma Sultanın aynı yılın Mart ayında, Mabeyinci Mehmed Nuri Paşa ile evlenmişti. Mehmed Nuri Paşa on sekiz yaşında idi. Yüzü Ali Galib Paşayı andırırdı. On sekiz yaşındaki bu tüysüz delikanlıya, damad olur olmaz müşirlik rütbesi verilmişti!

Hicri 1265 vak'aları arasında Vak'anüvis Lütfi efendi nakleder:

Sabık serasker Damad Said Paşanın Edirne valiliği ile hoşnud edilmesi lâzım gelmiş. Edirne valisi Tepedenli oğlu İsmail Paşanın Filibe valiliğine nakli, Filibe valisi İsmet Paşanın da bir müddet açıkta kalması münasib görülmüş. Lütfi Efendi o tarihte muvakkat bir memuriyet ile Filibede bulunuyormuş. O

(Devamı 8 inci sayfada)

Hâdiseler Karşısında

Yeminler

Meraklı matbaaya geldi, ben:
— Hoş geldin!
Diyemeden söze başladı:
— Vallah billâh.
... Allah canımı alsın doğru.
... Eğer yalan söylüyorsam şuradan şuraya selâmet gitmiyeyim.
... Hilâfım varsa iki gözüm körol sun.
... Bir noktasını değiştirdimse çocuğumun ölüsünü öpeyim.
... Yediğim ekmeğin haram olsun.
... Kur'ana el basarım.
... Sabaha çıkmıyayım.
... Nimet hakkı için.
... Gözlerim önüme aksın.
... Çocuğumu teneşirde göreyim.
... Şart olsun.
... Ağzım imanlı gitmiyeyim.
... Sürüm sürüm sürüneyim.
... Evlâdımın hayrını görmiyeyim.
Buraksam daha söyleyecekti.
— Kâfi yahu, diye bağurdım, bu kadar yeminden sonra ne söyleyeceksen onu söyle.
— Hiçbir şey söyleyecek değilim. Daha birkaç yemin sıralayacağım.
— Sıraladıklarım yetişir. Ne söyleyeceksen söyle inanırım.
— İnanırım sen söyle.
— Merak ettim de...
— Neyi merak ettin?
— Yeminleri!
— Bir şey anıyamadım vallahi.
— Vallahi dedin.. neye?
— Hiç, dil alışmış ta..
— Fena alışmış.
— Olabilir.
— Vallahi, dedin, biraz daha kurcalasaydım. Benim sıraladığım yeminleri de tekrarlardın.
— Bazılarını kullanmak hiç âdetim değildir.
— Senin de kullandıkların vardır ya.
— Kim bilir belki!
— İşte ben bunu merak ediyorum.
— Neyi, benim kullandığım yeminleri mi?

— Hayır, yalnız senin değil, hepimiz kullandıklarımızı.
— Bir yemin lûgati meydana getireceğe benziyorsun.
— Öyle bir niyetim yok. Biz neye bu kadar fazla yemin ederiz?
— Bilmem!
— Yemin etmemizin sebebi sözü müze karşımızdakini inandırmak içindir değil mi?
— Öyle olacak.
— Peki amma yeminsiz söz söyledüğümüz zaman her söylediğimiz yalan mıdır?
— !!!!!
— Cevab versene yalan mıdır?
— Olur mu canım!
— Olmazsa neye ikide bir yeminle söze başlarız?
— !!!!!
— Hem bazı suallerimiz de, yemine teşvik eder mahiyettedir değil mi?
— Ne gibi sualler?
— Sahi mi, doğru mu söylüyorsun, deme Allah aşkına.. daha sayayım mı?
— Kâfi!
— Demek oluyor ki, yalan söylüyoruz da böyle sualler sorup, sözü söyleyeni, yemin etmeye icbar ediyorsun.
— Dil alışmıştır belki.
— Fena alışmış değil mi?
— Olabilir.
— Elimden gelse bir cemiyet kuracağım.
— Ne cemiyeti?..
— Yeminle mücadele cemiyeti, sen de bu cemiyete girer misin? Şu da var cemiyetin bir müeyyidesi olacak, meselâ: Yemin edenler muhatablarına bir tira verecekler. Gene girer misin?
— Vallahi girerim.
— Ver öyle ise lirayı.
— Neye?
— Vallahi, dedin.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Deniz ayısının beyni

Frenklerin mors adını verdikleri deniz ayısının beyni alından on san lîmetre geridedir ki, aşağı yukarı boynu içine girmiş sayılabilir.

Eski Romadaki anıteatr

Eski Romadaki büyük Anfi Teatr seksen kat sıradan mürekkebdî. Seksen bin seyirci istiab ediyordu. Glad-yatürler dövüşlerini bu Anfi Teatr'da yaparlardı. Bugün bu Anfi Teatr'ın harabeleri mevcuddur.

Diyojenin lüzumsuz eşyası

Diyojenin şu içtiği bir çanağı vardı. Bir gün bir çocuğun çuşmeden avucile su içtiğini görmüştü: — Demek ben de lüzumsuz eşya var! Diyerek, su içtiği çanağı kırıp atmıştı.

GÖNÜLİLERİ

Çalışan kadın Meselesi

Bir genç kız, müstear adı ile Perihan diyor ki:

« Bir aile salonunda tanıştık. yakışıklı, hoşsohbet bir gençti, bana karşı fazla alâkadar oldu, hoşuma gitti, ikinci defa bir başka dost evinde konuştuk, bana karşı alâkadarlığını muhafaza ediyordu, fakat müteakib konuşmalarımızda onu biraz değişmiş bulduk, biraz fazla lâubali davranır gibiydi. Halbuki ben buna sebep olacak bir harekette bulunmamıştım. Muhavere esnasında sebebini keşfettim. Meğer o vakte kadar beni zengin bir ailenin kızı biliyormuş, servetini kaybeden bir ailenin kızı olduğumu, çalışmak mecburiyetinde bulunduğumu sonradan öğrenmiş, tabii ben de vaziyetimi değiştirdim, hemen yüz döndüm, amma çok müteessirim.»

İş hayatında bulunmasına rağmen öyle anlaşılıyor ki, Bayan Perihan bir kısım erkek karakterini henüz kâfi derecede öğrenmemiştir. Karşılaştığı

nümune ilk nümunedir. Tahmin ederim ki bundan sonra bu gibi tesadüfler önünde daha metin davranacaktır. Dikkat edilecek iki nokta:

Bir kısım erkekler bir defa düşmüş kadını daima düşünmeye mahkûm sanırlar, ona yardım etmek şöyle dursun, tekme indirmek isteler, çalışan kadını da olgun bir meyva halinde telâkki ederler. Birinci nokta dünyanın her tarafında böyledir, fakat ikinci nokta ümid ederim ki zamanla zail olacak, çalışan kadın bizim memleketimizde de tabii görülecektir, esasen tabii görülmeye de başlamıştır.

Bayan Hayriyeye:

İstedığınız adresi size veremiyeydim: Zira ötedenberi takib etmekte olduğum kaideye uyarak mektubu okur okumaz yırtmıştım.

Bay «S. B.» ye:

« Bu kadın ölünceye kadar bekâr mı yaşayacak? » diye soruyorsunuz, benim bildiğime göre yapacağı bir şey yoktur.

TEYZE

ECNEBİ KARİKATÜRLERİ

Ertesi akşam hindi dolması yiyecek bir adamın kâbusu || — Baba, çabuk, teyzem seninle konuşmak istiyor!

ASKERLİK BAHiSLERi

Bu kış garb cephesinde hiçbir büyük ve ciddi taarruz olmayacak

Almanyanın Holânda ve Belçika hududlarında büyük kuvvetler tahşid etmesi bu memleketleri istilâ arzusundan değil, Alman ordusunun kışı intizar halinde geçirmek üzere yeni ve tedafî, geniş bir vaziyet almasından ileri geliyor

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet

"Son Posta",nın askerî muharriri

Barış ümidleri yeniden söndü.

Holanda ve Belçika hükümdarlarının yaptıkları barış teşebbüsüne takaddüm eden günlerde Almanların bu iki küçük fakat müstakil ve bitaraf devleti veya onlardan hiç olmazsa birini yani Holandayı, istilâ için bunların hududlarında büyük kuvvetler tahşid ettikleri şayiaları çıkmıştı. Bugün de aynı haberler gelmekte ve gazeteler böyle bir istilâyı Bay Hitler ile arkadaşları istedikleri halde başkumandanlığın buna muvafakat etmemekte olduğunu nakledecek kadar saffet göstermektedirler. Bir devletin harimine günü gününe bu derece nüfuz acaba nasıl kabil olur diye şaşmaktan kendimi alamıyorum.

Bazı sevkuiceş tacirleri de Holandayı ve hattâ Belçikayı günden güne artan bir tehlikeye düşmüş gördüler ve hâlâ da görmekteyiz. Halbuki bütün bu yeni istilâ korkularını doğuran haber ve hareketlere dikkat olunursa böyle bir istilâ tehlikesinin mevcut olmasından ziyade olmaması daha muhtemel görünür. Hele dün ve evvelki günkü gazete haberleri Holandanın tehlikede olduğunu daha bariz göstermek için Almanların Hamburg ve Hanovra semtlerindeki tahşidatının arttığını bilhassa öne sürüyorlardı. Çünkü bu haberleri neşredenler, gazeteleri hergün okuyan halk kütleleri içinde Alman seferber ordusunun kışı geçirmek için büyük kısımlar ile Vestfalya ve Hanovra eyaletlerine yayılmak mecburiyetinde olduğunu dikkat edeceklerin ancak pek nadir kimseler olduğunu bilirler.

İzah edelim: Herhangi bir harb akademisi mütedrisine batı Avrupadaki bu günkü harb durumu benzer bir vaziyet veriniz ve Almanların, ellerindeki 25 * dar seferber kolorduyu şimdiki vaziyete uygun şekilde nasıl konduracakla-

İngilteredeki üsere kamplarında bulunan Alman esirleri İngiliz askerlerinin muhafazası altında futbol oynamaktan dönüyorlar

rıni sorunuz, onun size derhal bunların beşi kadarının cepheye yani Fransız - Alman hududuna karşı gelen Zigfrid mevziine, diğer beşi kadarının da Lehistanın işgal altındaki muntakalar ile cenub Alman hududlarına bırakıldıktan sonra mütebaki on beş kolordunun pek azını sol cenah gerisi olan Bad, Vurtemberg vilâyetlerine ve mütebaki büyük kuvvetlerin sağ cenah gerilerine yani Kolonya, Hanovra, Bremen, Hamburg semtlerine yerleştirilmeleri lâzım geldiği cevabını verdiğini görürsünüz. İşte Almanların yaptığı ve yapmakta oldukları hareketler, ağılebi ihtimal, bu harb akademisi gencinin de aklının erdiği veçhile, kışık, tedafî bir vaz ve tertib almak içindir.

Biz evvelce de, Almanların Holanda ve Belçikaya bugünlerde bir istilâ kararı vermeleri ihtimalini tetkik ederek böyle bir hareketin muhtemel, maddî, manevî, askerî ve siyasi fayda ve mahzurlarını gene bu sütunlarda karşılaştırmış ve bü-

tün bunlardan Almanların böyle bir harekete teşebbüs etmeyecekleri neticesini çıkarmıştık. Çünkü filhakika böyle bir hareketin melhuz zararları, Almanlar için, mümkün faydalarından fazla olacaktı.

Bu mülâhazaları değiştirebilecek yeni bir hâdise olmamıştır. Alman hükümetinin Holandaya verdiği teminat ise bilâkis düşüncelerimizle neticelerini teyid etmiştir. Demek oluyor ki Holanda ve Belçika üzerlerinden, İngiliz ve Fransız ordularını istihdaf edebilecek olan büyük bir Alman taarruzu gibi sırf bu iki bitaraf memleketi veya yalnız birini işgal etmeği gözeten askerî bir hareket teşebbüsüne re sevkulceş ve ne de siyaset bakımlarından varid değildir. Alman kolordularının yeni girişimleri nakliyat ta, ağılebi ihtimal, kışı geçirmek için yeni ve tedafî geniş bir vaziyet almaktan ibarettir.

Alman ordusunun, aldığı bu yeni kışlama ve intizar vaziyetinde, en çok sağ yani şimal cenahını düşünmesi ve bunu temin için büyük kuvvetleri bunun gerilerine derinliğine yayıp kademelendirilmesi pek tabiidir. Görülüyor ki, Holanda ve Belçikanın tehdid olundukları gürültülerinin bundan çıkmış olmaları artık yalnız muhtemel değil, pek aşikârdır. O halde bu kış Avrupanın garbinda hiçbir tarafın ciddi büyük taarruzu olmayacak ve fakat muharib devletler arasında o manasız çene kavgası başta olarak propaganda, politika ve ticaret mücadeleleri bermutaad devam edecektir.

Tunada, Balkanlarda ve Akdenizle bozulabileceğini gösteren herhangi bir yakın doğuda barışın yakın bir zamanda işaret te görülüyor; buna mukabil Avrupanın şarkile, şimalî şarkisinde ve As-

(Devamı 8 inci sayfada)

Günün Adamları

İngiliz orduları Başkumandanı Gort

İngiliz orduları başkumandanı Mareşal Vikont Gort İngilterenin en değerli kumandanlarından biridir.

İsmi beş isimden müteşekkildir. John Standish Surtees Prendergast Vereker Vicount Gort.

İngilterenin en ziyade hatırı sayılır ve uzun isimlerinden biri değil mi?

Ünvanı dahi isimleri kadar uzundur: «Field Marshall, chief on the Imperial General Staff.»

İngilterede, hususile orduda ona kısaca «Kaplan» lâkabı takılmıştır.

Kaplan lâkabının verilmesi şu dört sebebe istinad etmektedir:

Pençesinden kurtuluş yoktur, merhanet nedir bilmez, baskın vermekten hoşlanır. Habersizce kışlalara gider, askerleri tetfiş eder, kışlaları gezer, fabrikaları ziyaret eder.

Nihayet dördüncü sebep de sözlerini hiç esirgememesidir.

Vikont Gort, çok eski bir asker ailesine mensub bulunmaktadır. O, daima büyük babası ile iftihar eder.

İngiliz ordularının başkumandanının övündüğü büyük babası, İngilterede pek meğub bir spor sayılan «av» in pek büyük bir meraklısı idi.

İsmi Robert Surtees'ti. Değil yalnız İngilterenin, aynı zamanda dünyanın en meşhur avcısı, Hindistanın en büyük kaplan avcısı sıfatını kazanmıştı.

Kutub muntakalarında Eskimolar ile birlikte beyaz ayı avlarına çıkmıştı.

Londra ve Cap şehirlerindeki avcılık müzelerinin en kıymetli parçaları onun eserleridir.

Genç İngilizler Robert Surtees adını Buffalo Bill kadar büyük bir hürmet ile anarlar.

Vikont Gortun babasının ismi Sir Vereker'di. Bu zat oğlunun diplomat olmasını şiddetle arzu eylemiş ise de Gort babasının fikrine hiçbir veçhile uymamıştır.

Dahası var: On sekiz yaşında iken tahsiline devam eylemeye karar vermiş, orduya nefer olarak orduya nefer olarak kaydolunmuş, az sonra Hindistan, Cenubi Afrikanın her tarafını dolaşmıştır.

Ona «Sir» diye hitab edilmek lâzım gelirdi... Çünkü bir asalet ünvanını haiz bulunuyordu. Halbuki o «Sir» ünvanının istimaline hiç meydan vermemiş, orduda

Mareşal Gort cephe

kademeye kademe yükselmiştir. Geçmediği hiçbir rütbe kalmamıştır.

Kıt'ada «davulcu» bile olmuştur. Hem de iyi bir şöret kazanan bir davulcu...

Harbi Umumi patlak verdiği zaman yüzbaşı rütbesini taşıyordu. Harbin sonunda albay oldu.

Bu sırada ona meb'usluk teklif edildi: «Boş lâftan hiç hoşlanmam!» diye rek bu teklifi reddetti.

Kendisine yaklaşmış, hususiyetine girmiş olanlar onun bu sözünü tasdik ederler.

O, lâkırdıdan hiç hoşlanmaz. Emirlerini bile yazarak verir. Tek fazla lâf etmesin diye... Görüşmek mecburiyetinde bulunduğu sırada dışlarını sımsıkı sıkarak söz söyler.

Geçen sene bir İngiliz mizah mecmuasının onun «tükrük güddelerinin çıkarıldığı» yazmıştı. Tabii bunun asıl ve esası yoktu.

«Kaplan» habersizce baskın vermekten büyük zevk alır.

Kendine hergün yeni bir av bulur. Tetfişler birbiri ardısira gelir.

«Kaplan» merhamet, af nedir bilmez. Birisinden şüphe eyledi mi?.. Onu rahat bırakmaz... Bulunduğu yerden atırmaz, kâğıt kadar varır.

Bu hususta faaliyetini yalnız harbiye nezaretine değil, devletin bütün kısımlarına teşmil eylemiş, sözünü dinletmiştir. Müşkülât ile karşılaştığı vakit: — Ya onu... Ya beni!...

Der ve daima da hak kazanır... (Devamı 8 inci sayfada)

Evet; ne mutlu Türküm diyene!.. Biz Türk bakkalları damarlarımızda dolaşan kanın son damlasını İstiklâl harbinde ve millî mücadeleye muharebesinde yerleri suladık. Bu mukaddes devrimizde cumhuriyetin yüksek valisine dil uzatmak mukaddes duygularımız rencide olup inkılâb namına göz yumulamaz.

..... Şehri öz Türk bakkalları reisi Bay Mustafa Başaranın umumi âdablara muhalif sözleri yüzünden lekedâr kabul edemezler. Hayır! Asla edemezler.

Ey cumhuriyetimizin şanlı vali bayımız!

Bunu sevgili makamınızdan diler, saygılarımızı sunarız...

İmzalar ve mühürler

Bu arzuhali alan Zülküf efendi valiyeye gidiyor:

— Efendim!. Esnaf ayaklandı.

Diyerek arzuhali uzatıyor. Vali okuyor, bir daha okuyor, bir daha okuyor; bittabi hiçbir şey anlıyamıyor.

— Maksud nedir efendim, ne olmuş?

— Daha ne olsun beyim?. Herif ale-niyyeten zatınıza küfretti.

— Kim?

— Eizim reis...

— Ne dedi?

— Vali de kim oluyormuş, bize vali, mslî karışamaz dedi. Esnaf ta «biz vali beyimize hakaret ettirmeyiz» diye ayaklandı.

— Allah, Allah...

— Evet beyim; bir tahkikat ettir, görürsün...

— Peki; icabına bakarız.

Vali, tahkiki emrile, arzuhali polise havale ediyor. Polis bakkalları birer birer dolayarak esnafın ifadesini alıyor: Tamam!

Mesele kaldı mı?. Bay Mustafa Başaran mektubucuya gidip anlatıyor, evkaf müdürüne dinletiyor, tahsilarda derd yanıyor amma ortada resmî tahkikat tomarı varken dinliyen olmuyor. Kendisi reslîlikten azlediliyor; yerine de Zülküf efendi kuruluyor.

«Son Posta»nın tefrikanı: 4

BEN ÖLDÜRMEDİM

İşte bu Zülküf efendinin delâletle içeriye girdim.

Bazı yerlerde keçekülâhların kenarları kıvrılarak garibüşşekil bir şapka tipi yaratılmıştır. Serpuşun üstü külâhtır da altı şapkadır; umumî heyetle ise ne şapkadır, ne külâhtır. Bizde el sıkırak sistemi de bu uydurma şapkaya döndü. Kapıdan giren bir herif, ucunda parmakları açık bir el bulunan kolunu direk gibi öne uzatarak size doğru gelir ve elinizi sıkar. Doğrusu ya, ben gazetelerimizden âli siyaseti biraz bırakarak «muşeret adabı» sütunları açmalarına şiddetle taraftar olanlardanım. Halk mazurdur; bu iş kendiliğinden öğrenilemez. Pek çoklarımız kadın elini uzatmadıkça ona el uzatılmayacağını, yaşça veya mevkiye, rütbe büyük olanların küçüklerle el uzatacağını, kendinden büyüğe el uzatmanın ayıp olduğunu bilmiyoruz. Kendi evinden dışarıdaki bir meclise sonradan gelen erkeğe karşı ayağa kalkıp yer gösteren kadınlarımız pek çok olduğu gibi kadını kadın olarak görmeyen ve «bizim kâtibin karısı» diye ayağa kalkmayan erkeklerimiz de az değildir.

Nitekim bu akşam da böyle oldu. Kadınlardan bir kısmı ayağa kalktılar; onlara: — Aman efendim, inayet buyurun.

Diye hitab ederek bir yere ilişmek için acele ederken karşıma bana el uzatan memurlar çıktılar. Vali de elini uzattı, beni bekliyen valinin karısına ben el u-

zattım. Mektubunun refikası ayağa kalkarak bana yer gösterdi; ben koşarak adliye başkâtibinin yerine oturdum; hülâsa bir yere iliştim amma ne hale geldiğimi tarif edemem. Bereket versin, bir müddet sonra yeniden istif olmak âdeti; kocasının yerine oturduğum ve bu suretle erkeğini yanından ayırdığım için bana ifrit kesildiğini yan yan bakışlarından anladığım hanımı tekrar kocasına kavuşturdum; kalkıp valinin yanına gittim.

Hanım gördüm mü; mutlaka çoraplarının arka çizgisine bakarım. Eğer o dikmiş çizgileri doğru ise bayanım hanımlığına, içeri veya dışarı, eğriyse sahibinin pasaklılığına hükmederim. Bu hükümlerimde yanlışlığı hiç hatırlamıyorum. Çorabının çizgisini düzeltemiyen kadın evini mi düzeltebilir?

Kör olsun bu tabiatim! İşte gene bacakları süzüyorum. Bilen, bilmiyen de: — Müddeiumumî bekâr değil mi ya; sağa, sola sulanıyor.

Diyecek.. yarabbi!. Çorapların yüzde doksan sekizinde çizgiler eğri. İçimdeki şeytan:

— Kalk Ekrem; sevabına şunları doğrultuver.

Diye muttasıl yüreğimi çimdikliyor; bunalaçağım...

Valinin hanımına sordum:

— Afiyettesiniz inşallah hanımefendi.

Donanma kâğıdı yapıştırmış gibi kıp-kırmızı duran boyalı dudaklarını büzerek cevap verdi:

Yazan: Zeynel Besim Sun

— Teşekkür ederim beyefendi; üzeri nize afiyet, biraz rahatsızım..

Nezaketen sahte bir telâş:

— Vah, vah, vah; çok üzülüm efendim. Bir yeriniz mi ağrıdı?

— İyi buldunuz müddeiumumî bey; efendim, peder merhum bazınayı pek sevdi de ondan alışım.

— Bazına mı buyurdunuz; affederseniz, hiç işitmemiştim.

— Yağlı hamur yaparlar da efendim, ortasına bamyâ dökerler. Fakat bunun şartı elle yemektir.

Ö.. Fakat alenen ö denmez ki...

— Evet efendim...

— Evvelki gün nereden aklıma geldi bilmem; canım isteyiverdi. Şöyle kendi elciğezimie yapıp yedim.

Hanımın «elciğezine» baktım; benimkilerin onların yanında sinema yıldızı Anni Ondra'nın elleri gibi kalıyor. Küt küt parmaklar, mahallebeci mablağı gibi avuçlar...

— Sonra hanımefendi?

— Fazlaca kaçmış galiba efendim; evvelâ, yüzünüze güller, mutfakta kayyettim; arkasından da, göstermek gibi olmasın, kaba yerime bir sancıdır arız oldu; dündenberi öldüm, bayıldım. (Kocasına hitaben) Öyle değil mi bey?..

125 okkalık karısının yanında manda altında mâlak gibi kalan 54 kiloluk vali bey mecburî tasdikî yapıştırdı:

— Ya.. bizi hayli telâşa düşürdü efendim. Bereket versin belediye doktoru Hi-

cabi beye; adamcağzın hakkını ödiyemem doğrusu...

Ne tatlı muhabbet?. Biz buraya birkaç bardak bira içmeğe geldik; söze istifrağ ile başladık.

Maamafih «muhtelit saz takımı» terennümsaz olmağa başlamıştı. Bu ne biçim sazdır diye başımı o tarafa döndürünce beyaz elbiseler giymiş, başına birkaç tel takmış, elleri beyaz eldivenli bir hanım görerek valinin karısına sordum:

— Gelin şu har..n mı efendim?

Gülerek istihfâkrane cevap verdi:

— İşte o...

Zavallı kadın bir köşede adeta sinmişti. Yerimden kalkarak kendisine doğru ilerledim. Üstüne, üstüne yürüdüğümü gören gelin hanım korkarak ayağa kalkmıştı:

— Aman hanımefendi, istirahat ederim. Bendeniz tebriklerimi arza geldim. Size bahtiyarlık temenni ederim. Niçin o tarafa teşrif buyurulmuyor efendim?..

Kadıncağız evvelâ tutuldu; konuşamadı. Sonra yavaşça:

— İnşallah oraya da geliriz efendim. Cevabını verdi. Bu defa fena halde ben bozuldum ve yerime döndüm.

Evet; muhtelit saz takımına bakacak-tım. Bir keman, bir klârnet, bir ud, bir caz davulu, bir trampet.. Zülküf efendinin (davullu saz) deyişi yalan değil-miş. Uşşak peşrefine zilli davul tempo tutuyordu.

Salonun bir köşesi, Zülküf efendinin böfe dediği büfe haline konulmuş; daha doğrusu bar amerikenle büfe arası bir şey.. bereket versin, genişçe tutmuşlar.

Aksi takdirde halde başına üşüşmüş or-lanların yarısını bile zor alırdı. Büfenin içinde duran üç kişi, şişelerin ağzına sağ ellerinin baş parmaklarını tikayarak koltuk meyhane usulü biraya lıklık yaptır-mak suretile bardak dolduruyorlar. Mâzenin iyisidir mülâhazasile mayoneze çar-talın sapını sallıyanlardan tutunuz da marul salatasına beş parmağile hücum edene kadar hepsi orada.. (Arkası var)

ÇOCUK

Maymun nasıl yakalandı?

Hayvanat bahçesinin en güzel maymunlarından Koko, günün birinde bahçeden kaçmıştı. Maymunu muhafazaya memur olan bekçi, peşi sıra koşmuş, fakat yakalayamamıştı.

Maymun bir ağaca tırmanmıştı. Bekçi ağaca tırmanamıyordu, ağacın altında durdu ve mahzun mahzun baktı: — Kokoyu yakalayamıyacağım! Dedi.

Orada çember çeviren bir çocuk; maymunla, bekçiyi seyrediyordu. Bekçiyi mahzun görünce:

— Ben bu işi hallederim, dedi, hani sizin hayvanat bahçesinde çember içinden atıyan bir köpek var ya. Onu benim çemberim içinden atlatalım, her şey yoluna girer.

Bekçi çocuğa inandı. köpeği buldu, getirdi. Köpek çemberden atladi, maymun ağaçtan bunu görmüştü.

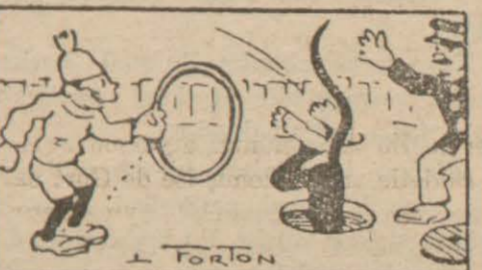

Hemen ağaçtan aşağı indi. Belki siz de duymuşsunuzdur. Maymunlar çok mukallidirdiler, ne görseler onu yapmak isterler. Maymun köpeğin çemberden atladığını gördüğü için onun yaptığını yapmak emelile ağaçtan inmişti. Çemberin sahibi çocuk:

— Haydi sen de atla da görelim. Dedi. Maymun atlamak için hazırlandı.

Bekçi işi anlamıştı. Maymunu ele geçirmek için bir tek çare vardı. Maymun atlamak arzusuyla çembere doğru koşunca, yerdeki çukur kapağını açarsa maymun çukura düşecek ve kolayca yakalanabilecekti. Maymun atlamaya hazırlanmıştı. Atlamak için koşuyordu. Bekçi çukurun kapağını açtı.

Maymun atladi. Çemberden geçti. Fakat, biraz evvel çemberden geçen köpek gibi yere düşmedi. Bekçinin kapağını açtığı çukura düştü ve bekçi onu bacaklarından yakalayıp yukarı çekti. Maymun gene yakalanmıştı. Bekçi onu hayvanat bahçesine götürdü ve eski kafesine kapadı.

Yeni Bilmecemiz

Bu resimde bir adam varmış. Fakat bu adam meydana çıkmıyor. Kim bilir nereye saklanmış? Haydi çocuklar, siz o adamı bulun, bulursanız saklanmış olduğu yere bir işaret koyun, ve resmi gazeteden kesip bize gönderin. Doğru bilenlerden bir erkek okuyucumuza bir futbol topu, iki kız okuyucumuza birer Şirley albümü vereceğiz. Bu Şirley albümlerinde Şirley'in resimleri ve elbiseleri vardır. Resimler kesilir, elbiseler giydirilir. Bunlarla meşgul olmak sizi eğlendireceği gibi, yapıldıktan sonra da odalarımızın süsü olacaktır. Diğer elli okuyucumuza da ayrı ayrı güzel ve kıymetli hediyeler verilecektir. Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecemizin

bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecem» kelimesini ve bilmecenin gazetesinde çıktığı tarihi yazınız.

MONOLOĞ

Babamın kitapları

Benim babamın çok kitabı vardır. Ben diyeyim yüz, siz deyiniz iki yüz. Siz, bir şey demiyor musunuz? Öyle ise gene ben diyeyim. İki yüz, üç yüz, dört yüz, beş yüz... Fazla mı söylüyorum. Olabilir amma, belki de eksik söylüyordum. Çünkü babamın kitapları saymakla bitecek gibi değil. Doğrusunu isterseniz ben babamın kitaplarından pek rahatsızlık hissetmem. hattâ hoşuma gidenleri de var. Bazı larının içinde öyle resimler oluyor ki insan seyretilmekle bıkmıyor. Annem benimle bir fikirde değildi. O, babamın kitaplarını evde bir fazlalık adeder. Esasen babamla annem arasında bütün gürültüler, patırdılar, yüksek sesle konuşmalar hep babamın kitapları yüzünden olur. Annem kitapların ev içinde toz yuvası olduğu iddiasındadır. Babamsa onların ev içinde bir fikir kaynağı olduğunu ileri sürer. Hangisi haklı pek iyi bilmiyorsam da, gene bana annem haklı gibi geliyor. Kitapların fikir kaynağı olabileceğine ne dersen pek aklı ermiyor, çünkü kaynayanı göremiyorum. Toz yuvası olmasın gelince, o cihet doğru. Kitapların bulunduğu odanın bütün tozu ne dersen hep kitapların üzerinde birikiyor.

Gerçi babam, kitaplardan birini aldığı zaman, çat cat diye elini kitaba vurup tozu yere döküyor amma, annem odayı süzdürünce toz gene verden kalın kitabın üzerine konuyor.

Ağabevimin bisikletini, ablamın mektep çantasını, benim küçük kediyi sevdiğim gibi babam da kitaplarını çok seviyor. Yemekten sonra muhakkak onlardan birini alıyor, bir köseye geçiyor ve saatlerce okuyor.

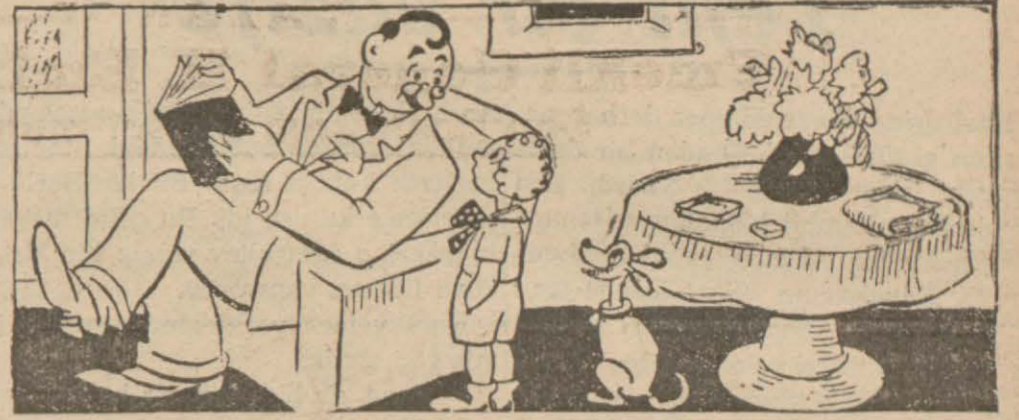
Bazen da birini biraz okuyup bırakıyor, bir başkasını alıyor, onu da bırakıyor, daha bir başkasını okuyor. Kitap değiştire değiştire okuduğu zaman babam kitaplardan birini bırakmak ötekini almak için yerinden kalkmak, kitabı yerine koymak bir başkasını alıp tekrar oturmak yüzünden zahmete giriyor.

Ben babamı çok severim, onun zahmete girmesini hiç istemem. Babamı bu zahmetten kurtaramaz mıyım diye düşündüm. Kitap değiştirdiği zamanlarda, hani kendisine bir kaç defa söyledim:

— Babacığım, dedim. Kitap değiştireceğin zaman, yerinden kalkıp yorulma, beni çağır, ben nerede olsam gelirim: senin kitabını değiştiririm.

Babam da beni çok sever, o da benim oyunumu bırakmamı, vorulmamı istemiyor ki, sövlememe rağmen kitap değiştirmek için beni bir kere bile çağırmadı.

Düşündüm, bu işin başka suretle halli caresini aradım ve nihayet buldum. Mademki babam bir o kitaptan, bir

ötekinden okuyordu. Bu kitapları birleştirmek mümkün olurdu.

Bunu keşfettikten sonra hemen işe başladım. Babamın kitaplarından altı yedi tanesini aldım. Bunlardan cildi en güzel olanını, bir yana bıraktım. Diğer kitapların sayfalarını birer birer çevirip satırlarını kestim. Ve cildi güzel kitabın sayfalarına yapıştırdım. Kestiğim kitaplardan geri kalan parçaları, götürüp çöp tenekesine attım.

Babam akşam eve geldi. Yemek yerken içim içime sığıyordu. Yemekten sonra babam kitabı okumak için oturduğu zaman, gündülden hazırladığım kitabı uzatacaktım.

Kim bilir ne kadar sevecekti. Kim bilir belki de bana çok zamandır istediğim, ve:

— Alırım alırım!

Diye, geçirdiği üç tekerlekli bisikleti alacaktı. Nihayet yemek bitti; babam köşesine oturdu. Ben hemen kitabı yakaladım babama uzattım:

— Bunu oku baba!

Babam yüzüme baktı:

— Başka bir kitabı okuyacağım.

— Sen bunu oku baba, başka kitabı da okumuş olursun.

Babam şaşırmıştı:

— Bu nasıl lâf?

— Hele baba, aç oku... göreceksin.

Babam cildi güzel kitabı açtı. Açık açınaz şaşırmıştı. Bir şey anlamamış gibiydi. Gözünü taktı. Açtığı sayfaya dikkatli dikkatli baktı:

— Bu ne bu?

— Hele oku baba!

Okumaya başladı:

«Fransa ihtilali kebirinin ilk seneğinde Napolyon, Arsen Lüpenin oyuk iğneyi keşfetmesiyle Otello Dezdemonayı bir gece, babası hayır hayır sana raci değil bu telkinat, Karagözün Yalova safası, Karagöz parçaları arasında, Çalı kaşu o akşam çok düşünceli idi, Kâmrân bahçede, Mari Antuvanet On altıncı Lüi ile evlendiğinin altıncı ayında, büyük Fransız edibi, Ruhii Bağdadinin şiirlerinden en güzeli sayılan, Sour müzesindeki Jökone tablosu, soğuk algınlığından korunmak için en başta; Şekspirin Hamlet, Kral Lir, Nasrattin hoca fıkraları, Şip sevdi gibi eserler, orta çağ medeniyetinin Asyaya serptiği bir

çok, hükemanın iddialarına göre, genç erkek aldığı mektubu birbiri ardına bir kaç kere okuduktan sonra.»

Babam kaşlarını çatmıştı. Ablam gül mekten katılıyordu. Annem hiç bir şey anlayamamış şaşırılmış bir halde babama bakıyordu. Babam kitabı yere attı:

— Bu ne rezalet!

Yüzüne baktım:

— Babacığım sen bir kaç kitaptan ayrı ayrı okuyup zahmete girmiyesin, diye başka kitaplardan satırlar kesip bu kitaba yapıştırdım.

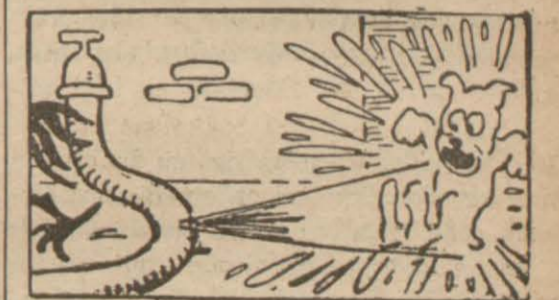
Babam ayağa kalktı. Sanki ben fena bir şey yapmışım gibi kulağımdan yakaladı. Beni götürdü odama kapadı.

Ve tam bir hafta da yemiş vermedi. Ne yapmalı; insan büyüklere de bir türlü yaranamıyor.

Horozla köpek

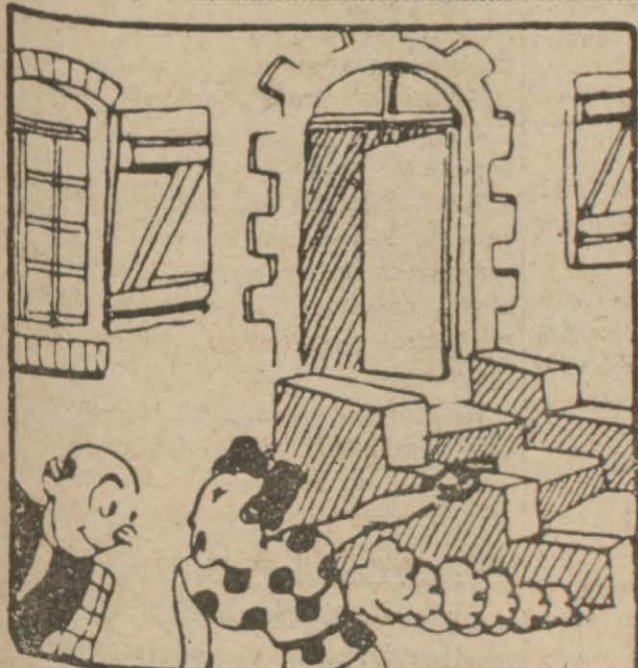
Köpek, horozun peşi sıra koşuyordu. Yakalasa ısıracaktı. Horoz su hortunun üzerine geldiği zaman bir an durdu. Mahmuzunu hortuma saplamıştı.

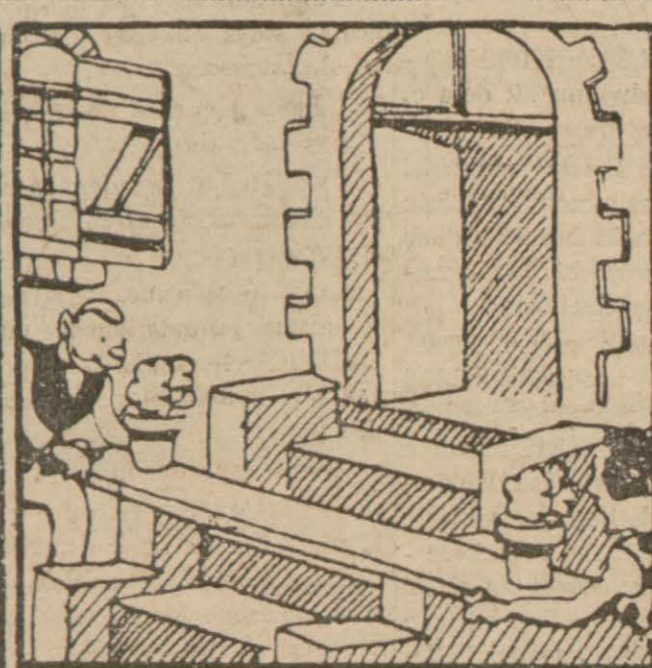
Köpek:

— İşte şimdi yakaladım.

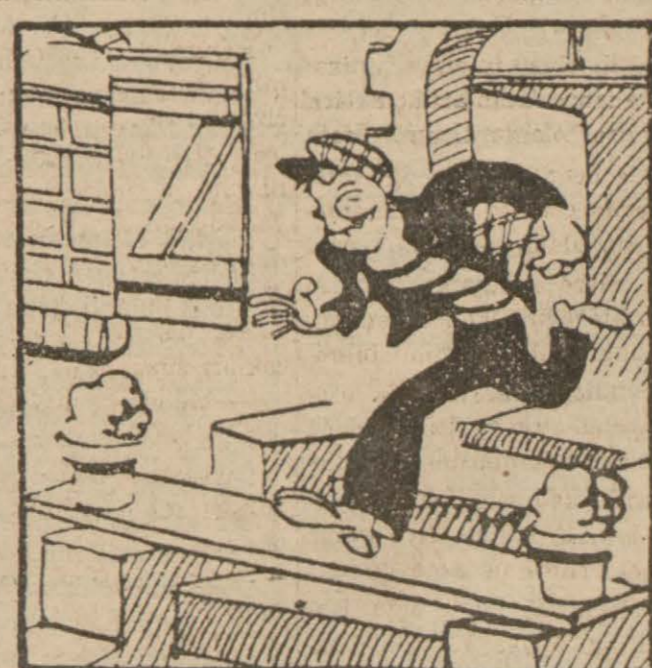
Diye atılmak üzere iken horoz mahmuzunu hortumdan çekti. Hortumun delinen yerinden fişkıran sular köpeği bir iyi ıslattılar. Horoz da kurtulmuş oldu.

Hizmetçi Gülsüm, bahçıvan Bayrama bağırdı: — Bayram, Bayram, koş gel, köşke bir hırsız geldi. Ne var, ne yok alıp gidecek, adamı yakalayalım. Köşkü soymasına meydan vermiyelim. Haydi çabuk ol.

Bahçıvan Bayram zeki bir adamdı: — Ben onu yakalamak için köşke girmem dedim. Bak kendi kendine nasıl yakalanacak. Köşkün kapısı önündeki taş merdivenin bir ayağına ince bir tahta, tahtanın iki tarafına da iki saksı koydu.

Hırsız, köşkte; yükte hafif pahada ağır ne buldusya hepsini bir çıkına doldurmuştu. Kapıdan sevinç içinde çıktı. Merdivenleri iniyordu. Bahçıvan Bayramın koyduğu tahtaya bastı.

Basar basmaz tahta esnedi, iki taraftaki iki saksı zıplayıp hırsızın kafasına çarptı. Hırsız sersemlemiş, yere düşmüştü. Elindeki çıkın bir tarafta fırladı ve bahçıvan onun sersemlemiş olmasından istifade ederek sınıksı bağladı. Karakola teslim etti.

Alman casusu Karl Armhard'ın neşrettiği hatıralara göre

Bir casusun hayatı

Yeni bir vazife

Karl evine döner dönmez derhal masasının gözünü çekti. Oradan bir deste yepyeni iskambil kâğıdı çıkardı. Son serelerde, iskambil kâğıdına tanışmadan hiç bir esaslı iş kabul etmiyordu. O, Napolyonun Sent-Elende icad ettiği bir nevi «Napolyon falı» açardı. Şayed iskambiller, üç defada hiç olmazsa bir defa açık düşerlerse, bunu iyi bir âlâmet sayar ve o işi yapmanın caiz olacağına karar verirdi.

Karl heyecanlı kâğıdını açmağa başladı. Fal kapalı düştü. Karl tekrar kâğıdını karıştırarak ikinci bir defa açmağa başladı. Doğrusunu isterseniz Karl hiç de yakalanmak istemiyordu. Daha geçenlerde genç ve güzel bir kızla tanışmıştı. Mavi gözlü, sarı saçlı, beyaz tenli olan bu kızın ne de güzel ve yuvarlak kalçaları vardı! Fal bu defa da kapalı çıkarsa, Karl, ne olursa olsun işi getmekten istikâf edecekti.

Birdenbire, Karl'in ağzından bir sevinç nidası yükseldi. Fal açık çıkmıştı. Bu, iyi bir âlâmetti.. artık korkmadan verilen vazifeyi kabul edebilirdi.

Karl derhal Rozen'in muavinine giderek kendisine verilen işi kabul ettiğini bildirdi. Ve ertesi gün de Belgrada doğru yola çıktı. Hareketinden bir gün sonra Belgrada vardı. Belgradın en lüks, en muhteşem otellerinden birine yerleşti. Zenginliğile, asaletle, eğlence hayatına olan meyliyle Sırpın gözünü daha ilk anda boyaması lâzımdı. Kont Artur Verneyl bunu büyük bir muvaffakiyetle başardı. Sırp sosyetesine nüfuz eder etmez, hemen hemen her akşam evinde ziyafetler vermeğe başladı. Bu ziyafetlere iştrak eden misafirlerin sayısı arttı. Nispette misafirperver ev sahibinin neşesi de, bununla mebsuten mütenasib olarak artıyor görünüyordu. O, ifrat bir mübâlagacılıkla kendi seyahat sergüzeşlerini anlatıyor, fırsat buldukça Fransayı methediyor, Almanlarla alay ediyor, pokerde büyük paralar kaybediyordu. Fakat bütün bu zaman zarfında da, hareketlerinin ve sözlerinin misafirlerin yüzünde doğurduğu intibaları tetkik etmekten bir an hâli kalmıyordu.

Bütün bu misafirlerin içinde Karl'in en zivâde dikkatini çeken, binbaşı Gorin oldu. Binbaşı Gorin cebni devletlerden birinin hizmetinde imiş ve bu itibarla da harbiyedeki bütün kulis arası işlerini çok iyi biliyormuş.

Karl bir çok gecelerini, aynı bir içki masası başında Gorinle beraber geçirdi. Düzünlerce şarap şişeleri, fiçiller la bira içti. Fakat hiç bir şey elde etmeğe muvaffak olmadı.

Binbaşı herkesten fazla içiyor, gü-lüyor, oynuyor fakat herhangi bir siyasi münakaşaya girmekten kat'i surette sakınıyordu.

İşler sarpa sarmağa başlamıştı. Berlin, sarfedilen 50 bin marka karşı hiç olmazsa ufak bir netice olsun elde etmenin hiç de fena bir şey olmayacağına açıktan açığa ima etmeğe başlamıştı. Karl, binbaşı Gorine lânetler savurarak diğer yollar aramağa başladı. Bu gibi işlerde muvaffakiyet elde etmek için kadınlardan iyi bir vasıta olamayacağına bir defa daha kanaat getirdi.

Binbaşı Gorin, sık sık zarif, güzel bir Fransız kadınının evine girip çıkardı. Bir çok vaziyetlere nazaran bu kadının Gorini samimi olarak sevdiğine hükmetmek kabildi. Rene de (Fransız kadınının ismi böyle idi.) tıpkı Kont Artur Verneyl gibi çok güzel Fransızca konuşuyordu. Esasen kimse onun Fransızlığından şüphe de etmiyordu. Fakat bütün bunlara rağmen Karl, Rene'nin Fransız olmadığını, pek âlâ seziniyordu. Nihayet bir tesadüf Karl'in şüphelerini teyid etti: Bir gün

Karl, Rene'nin evine gittiği zaman tesadüfen gözüne buduvardaki bir şekerleme kutusu ilişti. Bu bir Berlingo şekerleme kutusu idi. Bu çeşid meyvalı şekeri o zamanlar, yalnız bir Moskova firması yapıyordu.

Karl, yemek yerlerken, tesadüf imiş gibi sordu:

— Rene, siz hiç Rusyada bulundunuz mu idi?

Rene tereddüdsüz cevap verdi:

— Hayır, hiç bulunmadım. Orasının müthiş soğuk olduğunu söylüyorlar. — Evet haklısınız: Oranın iklimi pek serttir.

Karl derhal o akşam, Berlin ve Viyanaya birer telgraf çekerek, güzel Fransız kadınının hüviyeti hakkında malûmat istedi.

Fazla beklemesine lüzum kalmadan gerek Berlin, gerekse Viyanadan istediği malûmat geldi. Karl şifreyi hallettikten sonra elde ettiği metni dikkatle okudu: Rene'nin hakikî ismi Bertadır imiş. Karakov'da oturuyor ve orada bir kumarhane işletiyormuş. Fakat kumarhanenin polisçe keşfinden sonra oradan kaçmağa, ve Belgrada yerleşmeğe mecbur olmuş. Avusturya polisinin takibatından kurtulmak için hüviyetini değiştirmiş.

Karl sevincinden parmaklarını şaklattı. Şimdi artık Rozen'in istediği malûmatı gönderebilecekti.

Bu şifreli telgrafın gelişinden bir gün sonra, Kont Artur Verneyl, elinde kocaman bir buket çiçek olduğu halde, oyundaki kumar borcunu sahsen ödemek üzere Rene'ye geldi. Takriben yarım saat şuradan buradan konuşular. Belgrad bekâr salonlarının dedikodusunu yaptılar. Yarı uzanmış bir vaziyette sezlengun üzerinde oturan Rene, her zamankinden güzeldi. Ponponlu terlikleri içinde büsbütün küçülen küçük ayazın: işvekar bir eda ile oynatan Rene. (Arkası var)

Askerlik bahisleri

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

yamın doğusile cenublarında vaziyet tamamiyle rahat ve devamı sayılmaz.

Fekâlâ görülmüyor ki Almanya, harbi ne karada ve ne de deniz ve havada şimdiki ciliz vasıta ve hareketlerle bitirmeyecektir. Uzun müddet beklemek te belki işine hiç gelmemektedir. O halde onun harbi nasıl bitireceği hakkındaki düşünceleri pek enteresan olmalıdır. İtiraf etmelidir ki bunları bilmiyoruz ve bilen de yoktur. Her türlü tahminler de hakikatın kendisinden pek uzaktır. Ancak Almanyanın, ihtimal ki Sovyet Rusya ile birlikte ve ihtimal ki münferiden harbi bitirmek için düşündüğü çare ve tedbirlerin herhalde tabii ve normal olmadıklarına hükmedebiliriz. Onun için, Holanda veya Belçikanın işgalleri gibi tâli hareketler şimdilik, 1939 total harbinin Alman sevk ve idaresinde kat'i neticeler istihsal edilecek bir mahiyette sayılmazlar. H. E. Erkilet

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (İ. Halli), Eminönünde: (Hikmet), Aksarayda: (Sarı), A. lemdarda: (Eşref Neşet), Beyazıda: (Haydar), Fatihde: (Emilyadi), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyüde: (Eyübsultan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Dellâsüda), Bostanbaşında: (İttihad), Taksimde: (Limonciyan), Pangalıda: (Nargileciyan), Karaköyde: (Hüseyn Hüsnü), Beşiktaşta: (Şüeyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy, Adalaradakilere:
Kadıköyünde: (Halk, Hulusi Osman), Üsküdarıda: (İttihad), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Adliye sarayının inşasına başlanıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Saat 16 da adliye ziyaret eden Vekil bir müddet müddeiumumi Hikmet Onatla görüşükten sonra, icra dairesini gezmiş, icra kanununda yapılacak son tadilat münasebetile, icra işlerini tetkik etmiştir. Bilâhare müddeiumumf muavinleri bürosuna girerek, muavinlerle görüşmüştür.

Fethi Okyar, bundan sonra, yanında müddeiumumi, heyeti teftişye reisi ve diğer bazı adliye erkânı olduğu halde Tapu dairesine giderek, yeni tesis edilen mahkemelerde tetkikler yapmış ve hâkimlerle temas etmiştir.

Buradan kısmı azamı yıkılmış ve enkaz kaldırılmış bulunan eski hapishane binasının arsasına gidilmiştir. Adliye Vekili müstakbel adliye binasının inşa edileceği bu sahanın ileride alacağı vaziyet etrafında tetkikler yapmış, yıkılmıyan küçük bir kısmı gözden geçirerek, müddeiumumiden bazı izahat almıştır.

Bu arada hazırun arasında yıkılan binanın tarihi kıymeti etrafında yapılan münakaşalar mevzuubahs edilmiştir. Vekil, buna karşı, şöyle demiştir:

— İstanbul'un bir adliye binasına ihtiyacı var. Bize, bu yeri gösterdiler. Binayı, burada inşa edeceğiz.

Bir arkadaşımızın adliye sarayının inşasına ne vakit başlanacağına dair sualine de, Fethi Okyar şu cevabı vermiştir:

— Adliye sarayının biran evvel yapılmasını biz de istiyoruz, projedeki tadilat ikmal edilmek üzere. Herhalde çok kısa bir zaman içerisinde inşaata başlanacaktır.

Adliye Vekilimiz buradan İstanbul Tevkifanesine gitmiş, Tevkifaneyi tetkik ederek, mahkûmlarla görüşmüştür.

Tevkifaneyi müteakib adliyeye verilen eski Şûrayı Devlet binasını da gezen Fethi Okyar, binada yapılan tadilat ve tamiratla meşgul olmuştur. Tamiratın ne vakit hitama ereceğini alâkadarlardan sormuş, kendisine 45 gün zarfında ikmal olunacağı cevabı verilmiştir.

Vekil, tetkiklerinden memnun ayrılmıştır.

Berlinde bir tebliğ neşredildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Diğer taraftan bütün Nazi teşkilâtına dağıtılan bir mecmuada, Naziler te, yakkuza davet edilmekte ve şüpheli eşhas hakkında derhal malûmat vermeleri tembih edilmektedir.

Aynı mecmuada, bütün milletin bir «İntellencens servis» halinde çalışması tavsiye olunmaktadır.

Hitler en son ve kat'i kararını vermiş

Amsterdam 17 — Berlindeki bitaraf gazetelerin muhabirlerine, Almanyanın yeni vaziyeti hakkında bütün dünyada şüphe bırakmamaları lâzım geldiğine dair bugün tebligatta bulunulmuştur. Alman hariciye nezareti erkânından birinin şu beyanatta bulunduğu söyleniyor:

«Artık bundan sonra Almanya kıyasıya harbedecektir. Almanya, harb hedefinin, dünya üzerindeki İngiliz tahakkümünü «mahvetmek olduğunu ilk defa olarak ilân etmiştir.»

Telegraf gazetesinin Berlin muhabiri Almanyanın böyle sertleşmesi sebebinin meçhul olduğunu ve dün her halde bir hâdise cereyan etmiş veya bir karar verilmiş bulunduğunu söylemektedir.

Muhtemeldir ki Hitler, geçen bütün haftalar zarfında uzun uzadıya tereddüd ve müzakere ettikten sonra, birdenbire tekrar diktatör olmak ve işleri ulu orta yürütmek istemiştir. Amsterdamdan haber verildiğine göre, Hitler, generallerle ve Nazi şeflerle yaptığı son müzakere lerde, mütefiklere karşı deşet verici bir ateş dalgası fırlatmak projesinin lehinde olduğunu birkaç defa söylemiştir. Hitle- rin arzusu, Almanyanın dünyada görül- memiş bir tarzda büyük bir hamle ile bütün kara, deniz ve hava kuvvetlerle, amansız ve muazzam bir taarruz hareketi yaparak ileri atılmasıdır. Şimdiye kadar itidal sahibi olan müşavirleri, kendini zapta muvaffak oluyorlardı.

Günün adamları

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

Vikont Gort şimdi ılgal eylemekte olduğu vaziyete 1938 senesinin Mart ayında tayin edilmişti. Onun bu mevkie getirilmesi ordu şûrasında birçok istifaları mucib olmuştur. Toksözülüğünden dolayı sürü ile muarızları vardır.

İngiliz müstemlekelerinin hemen hepsinde bulunmuş, hepsini mükemmelen öğrenmiştir.

Cenub Afrikasında onu esir etmek arzusunda bulunan bir kabilenin elinden on iki saatlik cebrî bir yürüyüş ile kurtulmuştur.

Felemenk müstemlekelerinden birinde ormanlar arasında iki gün kaybolmuştur. Onun bu sergüzeşti macera romanlarında yazılı bulunan vak'aları gölgede bırakacak derecededir.

Vikont Gort genç yaşındanberi kelimenin bütün kuvvet ve manasile yüzde yüz bir atlettir. Asker ocağına girdiğinden az sonra boks şampiyonu olmuştur.

Kış sporları yapmak üzere her sene Fransaya gelir ve dağlık yerlerde iki üç hafta kahr.

Yaz mevsiminde en büyük zevki, en büyük eğlencesi, gövdesi çıplak olarak sayfiye evinde çalışmaktır.

İyi bir tayyarecidir. İcab eyledikçe kendi hususî tayyaresini bizzat idare ederek seyahatler yapar.

İçki hiç kullanmaz, eski bir içki düşmanıdır...

Bundan dolayı ona «Teetotaler» adı verilmiştir. Yani «ispirtolu içkilerden ictinab eden». İçki düşmanlığı saikasile bunu her sahada tatbik eylemektedir.

Askerele verilmekte olan süt tayinini çoğaltmıştır.

Askerler arasında pek çok, hattâ delice sevilmektedir.

Kışlalarda sık sık: — Wherés the Tiger? (Kaplan nerede?)

Diye sorulmaktadır. Bu sual herkese korku vermektedir. Herkesi vazifesine daha fazla bağlamaktadır.

«Kaplan kumandan» sık sık sivil giyinir. Sade bir siyah pardesüsü, siyah bir melon şapkası vardır. Bu kıyafeti ile daima Londra otobüslerinde yer alır.

Orta boyudur, bugün tam elli iki yaşındadır.

Sivil olarak görenler kendisini bir tüccar sanırlar.

Vakit buldukça, en yüksek aristokrasinin toplantı yeri olan «Royal Yacht Club» a gider. O vakit bambaşka bir adam olur... Fraki altında İngilterenin en

nazik, en kibar, en sessiz adamı haline gelir.

Bridge oyununda emsali yoktur. Bu oyunda ona galebe çalan olmamıştır.

Mareşal Vikont Gort an'anevi İngiliz muhafazakârlığının en canlı, en kuvvetli bir timsalidir...

Bütün Britanya arazisinde kraldan sonra en fazla nüfuz sahibi olan «o» dur.

★★★

Tarihten sahneler

(Baştarafı 5 inci sayfada)

zaman İstanbuldan Filibeye haftada bir posta gelirmiş. Bir gün posta ile Vali İsmet Paşanın da azli emri gelmiş. Lütfi Efendi İsmet Paşayı sayar, sever imiş. Taziyye gitmiş. Filibenin ileri gelenlerinden beş on kişiyi de orada bulmuş. Vali İsmet Paşa hepsine hitaben:

— Ben azlolundum; fakat gelecek posta ile ipka edildiğim emri gelecektir; ben sevenler mahzun olmasın, sevmiyenler de boş yere sevinmesinler!

Demiş. İsmet Paşa asabi bir adam olarak şöhret almıştı. Lütfi Efendi ile Filibelilerin de aklına «beşbelli azlı hava» dişi zihnine dokundu. Böyle abuk sabuk söylüyor» düşüncesi gelir diye izahat vermişti; fakat:

— İstanbulda bu değişiklik yapılırken kamer akreb burcünde idi!

Diye söze başlarken, Lütfi Efendi de kendi kendine: «Aman Allahım! Bu adam büsbütün kaçırıyor» demişti. Paşa ise izahatına şöyle devam etmişti:

— İstanbulda bu değişiklik yapılırken kamer akreb burcünde idi; Damad Said Paşa böyle şeylere meraklıdır; imkânı yok Edirne valiliğini kabul etmez. O halde İsmail Paşa da yerinde kalır, bana da dokunmazlar...

Paşayı dinleyenler: — İnşallah efendim...

Diyerek hayret ve merak ile huzurundan ayrılmışlardı. Ve hepsi de haftayı iple çekmişlerdi. Bir hafta sonra İstanbul postası gelmiş, postadan, Vali İsmet Paşanın Filibe valiliğinde bırakıldığı emri çıkmıştı! Reşad Ekrem

Bir kadın cam silerken sokağa düştü

Kumkapıda Havuzlubostan sokağında 30 numarada oturan 50 yaşlarında Virjin adında bir kadın din, evinin camlarını silerken müvazenesini kaybederek sokağa düşmüş ve vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

Rahat uyku, neş'e ve iştiha ço- çuğunuzun tam sıhhatte olduğunuzu gösteren en iyi miyarlarıdır. Bu husus ancak yavrunuz

H A S A N ÖZLÜ UNLARI

Yediği takdirde temin edilmiş olur. Çünkü HASAN ÖZLÜ UNLARI yüksek besleyici kabiliyetine ilâveten yavrularınıza iştiha veren vitamini bol, kalorisi fazla bir özlü çocuk gıdasıdır.

HASAN Deposu Yeni Adresi:
Bahçekapı Beyoğlu tramvay durağı karşısında

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Oğlu ve Torunu

Yazan: Nimet Mustafa

Niçin yüzüme garib garib bakıyorsunuz? Niçin bana inanmıyorsunuz? Oğlum bugün bir müdiri umumdur. Evet bir müdiri umumî. O, mevkiine bihak-kin lâyıktır. Hayır, hayır hiç bir za-man iltimas sayesinde yükselmiş oldu-ğunu kabul etmem.. Ben çocukken o-nun terbiyesine dikkat ettim. Oğlum sözünden dışarı çıkmazdı. O zamanlar bilseniz ne munis, ne tatlı bir yavru idi. Kendi çocuğum diye söylemiyo-rum. Bilenlere sorunuz.. Biz o zaman Nişantaşında bir apartmanın üçüncü katında oturuyorduk. İkinci kattakile-re, birinci kattakilere, dördüncü kat -takilere sorun, kapıcıya sorun, Sücû Ali vardı. Bize süt getirirdi. Ona so-run, hepsi oğlumu çok severlerdi. Çün-kü oğlum, çok iyi, çok sevimli bir ço-cuktu.

Beş yaşında iken bir gün onunla be-raber sokağa çıkmıştık. Benim o za-man gri gabardin bir pardesüm vardı. Oğlum da benim pardesümün eşi bir pardesü istemişti. Ona da yaptır-mıştım. Baba, oğul eş giyinmiştik. Sokak-ta herkes bize bakıyordu. Tramvayda orta yaşlı bir kadın dayanamamış oğ-lumu iki yanağından öpmüştü. Bugün-kü gibi hatırladım bunlar. Eve döndü-r-gümüz zaman oğluma birdenbire bir durgunluk çökmüştü. Ellerini avucuma aldım: Biraz ateşi vardı. Kendim soy-dum. Kendim yatağına yatırdım. O gece ateşler içinde yandı. Doktor çağır-tım. Doktor ahbabdı. Geldi baktı, ne-den bilmem; ilaç vermeden gitti. Ya-rım saat sonra, yanına iki doktor daha alarak bir kere daha geldi. Oğlumu soydular, dinlediler. gırtalına baktı-lar. beni odadan çıkarıp bir şeyler ko-nuştu. Merak ediyordum. Oğlum bir-az ateşlenmişti. Bu kadar telaşa ne-lüzum vardı. Doktorlar da hiç bir şey anlamıyorlarmış. Oğlumun yanından çıktuktan sonra; bana tuhaf tuhaf ba-kıp, sanki oğlum ölecekmiş gibi man-a-sız manasız bir şeyler söylediler.

Güldüm. Hallerine güldüm. Onlara: — Görürsünüz, oğlum yarın sapasağ-lam kalkacak!
Dedim. O gece sabaha kadar oğlu-mun yanında kaldım. Ateşi sabaha kar-şı daha artmıştı.
Fakat tam sabah olurken, ateş düş-tü. Oğlum uyudu. Rahatsız etmeden yorgani örttüm, odadan çıktım. Ahbab doktor, salonda bekliyormuş. Oğlumun ateşinin düştüğünü rahat rahat uyudu-ğuna ona haber verdim. Gözü yaşar-dı. Gene hâlâ bunu anlayamıyorum. Oğlumun odasına girdi. Biraz sonra gene yanına geldi:
— Rahatsız etmeseydin doktor.
Dedim.
— Hayır, dedi. Başın sağ olsun.. Ne-yapalım elimizden ne gelir ki!
Böyle çirkin şaka da hiç duymamış-tım. Suratına iki tokat atmamak için kendimi güç zapt edebildim.

Anlaşıldı ki Le Messenger d'At-henes ve Elefteron Vimada benim için yazılan yazılar, Liza tarafı-ndan uydurulmuş ve onun tertibi ile bu bayan muharrir tarafından yazıl-mıştır; demek ki Liza, benim roman mevzuu aramak ve edebî tetkiklerde bu-lunmak için Yunanistana geldiğimi ko-casına söylerken bu sözlerine gazetelerin nesriyatında da bir yardımcı bulmak iste-miş.

Onun ne maksadla yaptığı iş benim ne suretle işime yaradı! Liza, bunları gizli-den gizliyle tertib ederek gazetelere yaz-dırmasaydı İstavro o gazetesini matmazel Petkoviçe göstertip dün geceki buluş-mayı o kadar kolaylıkla temin edebilece-k mi idi?
Kim eker, kim biçer?
Kısa bir zaman sonra Yorgi Dimitri-yadis bazı ahbablarıyla birlikte geldi; be-ni hararetle karşıladı, arkadaşlarına tak-dim etti. Bunların biri King Jorj otelin-de Liza ile danseden delikanlı idi; öteki ikisi bütün almak için Yunanistana gelen ve Dimitriyadis ticarethanesine sıkı te-ması ve dalmı alıverisi olan iki Ameri-kalı imiş; Liza Dimitriyaduya İngilizce olarak saygularını sunduktan ve üç beş kelime konuşuktan sonra matmazel Di-mitriyadunun etrafını aldılar ve gevrek gevrek konuşmaya başladılar.

Biz, edebî sütunlar muharriri matmazel Makridu ile Yunan edebiyatının bu-nünkü manzarası hakkında uzunca bir bahse dalmıştık; benim için cidden fay-dalı olan umumî malûmat veriyor, mu-harrir ve kitab isimlerinden bahsediyor-

Uykusuzluktan, üzüntüden olacak ga-liba. Çocuğum iyileşti. Ben hastalan-dım. Birkaç gün yatakta kaldım. Son-ra.. sonra, ha; gene çocuğumla meşgul oldum. Büyüyordu. Yedi yaşını bitir-diği zaman mektebe verdim. Ne çalış-kandı. Her sene sınıfının birincisi olu-yordu. Liseyi birincilikle bitirdi. Üni-versitede okudu. Fakat bu kadarı kâfi değildi. Onu daha iyi daha yüksek yetiştirmek benim en büyük emelimdi. Parise gönderdim. Evet evet Parise.. İki sene orada kaldı. Hukuk doktorası verdi. Ne zannettiniz ya.. oğlum hukuk doktorudur. Paristen döndüğü gün o-nu karşımda görünce, ne kadar sevin-diğimi bilemezsiniz. Birbirimizin boy-nuna atıldık. Uzun uzun öpüştük, kok-laştık. Oğlum tam tahsilli bir insan ol-muştu. Şunu da söyleyeyim, ahlâkı da çok temizdi.

Oğlum iki yaşında iken zatürreeden ölen karıma, oğlumu tam bir insan o-larak yetiştireceğimi vâdetmişim. Vâ-dimi tutmuş oldum.

Oğlum işe girdi. İlk zamanda küçük bir memurdu. Fakat çok çabuk terak-ki etti. Ben böyle olacağını esasen bi-liyordum. Oğlum gibi bir insan tabii çabuk terakki eder. İşte bugüne bugün bir müdiri umumdur. Düşünün bir ba-ba için bu ne büyük bir zevk.

Az kalsın söylemeyi unutuyordum. Bir de torunum var. Üç yaşına bastı. Aynen oğlumun küçüklüğü: Yüz o yüz, saçlar o saçlar, bakış o bakış.. torun-umu çok seviyorum. Ömrümün bu son günlerinde benim için bütün zevk to-runumla meşgul olmak, onun arzula-rını yerine getirmek oluyor. Çapkın be-ni nasıl da kandırır.

— Haydi büyük baba, seninle oyun-cakçığa gidelim oyuncak alalım!

Dedi mi, duramam, beraber çıkar-ay, oyuncakçı, oyuncakçı dolaşalım. İstedik-lerini alırım. Dün gene beni kandırdı. Ona koskocaman bir vapur aldım. Sim-di vapur ile oynuyor. Belli o da babası gibi yetişecek.

Yaşamak çok yaşamak istiyorum. Torunumu da babası gibi yetiştirmiş gör-mek ne iyi olacak.. Amma bu mümkün mü? Yaşım çok ilerledi. Bir ayağım çukurda sayılır. Ne ise gözüm arkada gitmeyeceğim; babası onu yetiştirecek-tir.

Oğlumu torunumu ne kadar çok se-viyorum.

Akıl hastalıkları hastanesinin bah-çesinde bir kanapede yaşlı bir erkekke yanyana oturuyorduk. Bütün bunları bana o anlatmıştı. Karşımda ayakta duran doktor arkadaşım göz ucile:

— Gidelim!
Diye işaret etti. Yaşlı zatın elini sık-tım:

— Gene buyurun.. sizi çok sevdim.
Dedi. Doktor arkadaşım ile yanyana

SPOR

Lig maçlarının büyük bir kısmı bu hafta tamamlanıyor

Lig maçlarının bitmesine iki hafta kaldı. Bu hafta içinde maçların büyük bir kısmı tamamlanmış olacaktır.

Bu hafta yapılacak maçların en entere-sani Taksim stadında yapılacak olan Be-siktas - Vefa karşılaşmasıdır. Beşiktaşlılar oldukça büyük bir farkla ligin başında git-mektedirler. Vaziyetlerinin bozulmaması i-çin bu kuvvetli rakibi de yenmek mecburi-yetindedirler. Vefalılar da lig maçlarının başındanberi yaptıkları maçlarda oldukça i-yi oyunlar çıkarmışlardır. Bu bakımdan Be-siktasla Vefa arasındaki maçın çok mühim neticeler doğurabileceği ihtimalleri gözönün-de tutulmalıdır.

Taksim stadında yapılacak diğer müs-a-baka Galatasarayla, Kasımpaşa arasında -dır. Büyük takımlara karşı çıkardığı iyi o-yunlarla maruf olan Kasımpaşanın galibi-yeti benlenmemekle beraber az farklı bir maçılibyet almaya kuvvetli bir ihtimaldir.

Fener stadında yapılacak müsabakalar Süleymaniye - Hilâl, Beykoz - Topkapı a-rasında olacaktır. Süleymaniye - Hilâl müsabakasının Süleymaniye, diğerinin Beykoz lehine az farklarla bitmesi beklenebilir.

Seref stadının yegâne birinci küme maçı Fenerle, İstanbulspor arasındadır. İstanbul-spor genç ve enerjik bir takımdır. Fener karşısında, açık bir oyun oynamamak şar-tille, az çok iyi bir netice alabilirler.

M. T. Ö.

Falkan kros müsabakası

Atında yapılan onuncu Balkan oyunları kongresinde verilen bir karara göre bu sene yapılacak Balkan krosu Kânunuevvel-de şehrimizde yapılacaktır. Takriben yedi bin metre olarak yapılması düşünülen Bal-kan krosu için Haybellada yarış yeri olarak kabul edilmiştir.

İlk talebe kömürü bugün Avrupa geliyor

Harb vaziyeti dolayısıyla tahsillerini ya-rıda bırakarak memleketi dönen tale-beler bugünden itibaren geldikleri yer-lere dönmeye başlayacaklardır.

Dün muamelelerini vatanın talebe-lerden 15 kişilik bir grup bu aksam Al-manya, İsviçre ve Fransava hareket ede-ceklerdir. Muamelelerini ikmal eden di-ğer talebeler de, peyderpey gideceklerdir.

Bir kömür-cü diğer kömür-cüyü ya'aladı

Balatte kömür-cü Halid adında birile aynı yerde kömür-cü Yuda arasında alış-veriş yüzünden çıkan bir kavga sonunda, Yuda bıcağıyla Halidi göğsünden tehlikeli surette yaralamıştır. Vak'a mahalline yet-tişen zabıta memurları suclu Yudayı ya-kalayarak hakkında takibata başlamışlar-dır. Yaralı tedavi edilmek üzere hasta-neve kaldırılmıştır.

yürüyorduk:

— Zavallı senelerdenberi buranın misafiri!

Doktora baktım:
— Senelerdenberi ha!

— Evet, beş yaşındaki oğlu öldüğü zaman henüz çok gençmiş..

— Demek bütün bu söyledikleri.

— Evet hepsi hayal.. yalnız oğlunun hastalandığı zamana kadar olanlar ha-kikat.

"Son Posta"nın tarihi tefrihası: 56

BİN BİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Saltanat kayığı

— Korktun mu?

Diye sordu. Musa Melek cevap vere-medi ve birdenbire, hüngür hüngür ağla-mağa başlayarak efendisinin ayaklarına kapandı:

— Geçmiş olsun sultanım... Geçmiş olsun sultanım..

Diyebildi.
— Yaman nişancı imiş herif... Az kal-dı göğsüme saphıyordu okunu... Ver ba-kalım şunu yerdem..

Musa Melek, topırağa bir karış saplan-mış olan oku çekip çıkardı ve padişaha uzattı. Fakat Sultan Murad, oku eline a-lır almaz:
— Bre bu can oku değilmiş... Bre bu name oku imiş?...
Dedi ve şaşkın, yaşlı, kızarmış gözle-rile bakan Musa Meleğe, okun ucuna bağlanmış bir kâğıd gösterdi:

— Bre bize ok ile rik'a sunarlar!..
Dedi ve kâğıdı çekip Musa Meleğe u-zattı:

— Oku bakalım ne isterler bu yigitler!
Fakat genç saki, elindeki kâğıda şöyle bir göz attıktan sonra, yutkundu, durdu. Gözlerini padişahın gözlerine dikti; elle-ri titremeye başlamıştı. Murad, dudakla-rında acı bir tebessüm ile:

— Bre Musa Melek, bre çocuk.. bre be-ni merakta koma oku!..
Dedi. Musa Melek:

— Allah efendimize uzun uzun ömür-ler versin... Efendimizin yoluna benim gibi yüz bin Musa feda olsun..

Dedi. Murad, ok ile atılan mektubun bir tehdit mektubu olduğunu, onu ilk gördüğü an tahmin etmişti. Kâğıdı çocu-ğun elinden çekip aldı ve bir hamlede okuyuverdi. Musa Melek, padişahın yüzünde, çizgilerin şimşek çakar gibi de-ğiştğini farkettili.

Musa Melek Çelebi, dördüncü Mura-dın bütün yakın dostları gibi, devleti ana-rşisi içinde sürüklenmekte olduğu felâ-ketten ancak Sultan Muradın kurtarabi-leceğine inanmıştı. Musa Melek, efendi-sinde, hâsâ bir kusur değil, fakat yapma-sa kendisine daha iyi olacak gibi gördüğü biricik şey, içkisi idi. Muradın pehlivan vücudünün nasıl yıpranmış ve yıpran-makta olduğunu genç saki, acı bir hakı-kat olarak görüyordu. Bir yıldanberi, sa-bahları çok öksürüyordu. Bazan ağzın-da köpkükler geliyordu. Öksürürken, ge-niş göğsünün içi güm güm ötüyor-du.

Murad, yarım istimdad, yarım tehdit mektubunu kusağına soktu, Musa Meleğin genesini okuyarak:

— Korkma Musa Melek, korkma... Sultan Murad Han Rabiin de ten kafesin-de bir kuşca canı vardır amma, yurucu, yaman kuştur, kolay kolay şikâr olmaz..

Dedi. Sonra, Karaağaç bahçesindeki muhafız bostancılardan zabıten dönerek:
— Hey!.. Pos buyk bostancı!.. Hemen bir adam kostur yeniceri ağası ile bostancısına! Tiz tersane bahçesine varıp beni beklesinler!

Diye emir verdi.
Sonra Musa Meleğe:

— Yürü Musa!.. Bu aksam Çekmeceve Küçükkefendinin ziyafetine davet edilmiş!
Dedi ve bir kahkaha attı; sonra:

— Ziyafete bos el ile gitmek ayıbdır, karıdan bizim Güllü kızımızı da alalım..
Diye ilâve etti. Güllü Fatmanın adı geçmez gecmez, Musa Meleğin yüzüne

hafif bir kızılık gelmişti. Murad, sevgili sâkisinin yüzüne dikkatle bakmağa bağ-layınca, bu pembelik dalga dalga fazla-laştı.

— Bre Musa, Güllü Fatmanın adı ge-çince yüzün gül gül oldu!.. Bre çocuk çingeneye gönül mü verdin yoksa?!..

Padişah, kendisine, ilk defa olarak Güllü Fatmadan, kadından, ve gönülden bahsediyordu. Genç saki ne söyleyeceğini bilemiyordu:

— Aman efendimiz.. sultanım.. Ben.. ben o dediğin seyleri vallah billâh bil-mem.. Güllü Fatma hatunun yüzüne, o gündüberi efendim durdur diye bir ke-recik bile bakmamışım vallah!..

— Bre Musa korkma... Güllü senin a-nan yerindedir amma iyi kızdır kâfir çin-gene... Akon adı demişler, karının tadı-bre tiz söyle, alayım mı sana Güllüğü...
Musa Melek Muradın tekrar ayakları-na kapanmıştı:

— Efendim sultanım.. ben senin kudun kölenim.. benim senden gyari kimsem yoktur, beni kapından ırağ edeceğine ba-şımı gövdemden ayır..

Diye yalvarmağa başlamıştı.

— Bre kalk Musa... Güllü ile seni baş göz edeyim dedimse, seni yanımdan ırağ edeyim demedim... Bre sen benim göz-üm bebeği Musa Meleşimsin... Bre Güllü Fatma da benim çingene kızımdır. Bre söyle utanma.. Çekmecede çete başkına gidelim, sonra da bir düğün yapalım ora-da... Bre Küçükkefendiyi sağdıç yapalım sana... Çocuk söyle, tiz söyle alayım mı sana Güllüğü?.. Kızcağız da senin için yan-ar, kül olur durur..

Musa Melek, güzel gözlerini yere in-dirmişti. İmparatorun kolundan tutup yerdem kaldırdığı sevgili sâkisi, çingene kı-zı Güllü Fatmayı seviyordu.

Murad:
— Sükût ikardan gelin.

Dedi ve sonra bir kahkaha daha attı:
— Vallah billâh heriferin hakkı var-dır. Hanumanlar yıkılır, ocaklar söndü-rülür, sokakları eşkiya alır, hünkâr çal-ğı ile çengi düğünü düşünür.

Diye söylendi. Fakat bu neşesi uzun sürmedi, kaşları birdenbire çatırlar:
— Bre nankörler.. Bre gafililer... Dü-ğünsüz derneksiz, içkisz eğlencesiz iş görölmez... Bre ben divanı hümayunda işret etmem, ben bahçede ve kasırda içe-rim..

Diye devam etti.

— Yürü Musa Melek! Güllü kıızı, gelin kıızı alalım!..

Sultan Murad Güllü kıızı aldıktan son-ra, tersane bahçesine gelmişti. Orada, ye-niceri ağası ile bostancısına kendisine hazır bulmuştu. Her ikisini de tersane kasrının bir odasında mahrem olarak hu-zuruna çağırması ve kusağındaki mektubu ellerine vermisti. İmparatorluğun payı-tahtında, inzibat ve asayişin teminine memur, ellerinde, idam cezası da dahil olmak üzere sonsuz bir salâhiyet bulan bu iki büyük zabıt, mektubu dikkat ve dehşet ile okumuşlardı. Ayağının di-bine ok ile bir tehdit mektubu atılan hü-kümdarın, her seyden evvel Fendilerini cellâda vermekte yerdem göke kadar hak-kı vardı.

(Arkası var)

"Son Posta"nın yeni edebî romanı: 27

CEYLÂN AVASI

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

du. Liza misafirlerin her birile ayrı ayrı meşgul olmak için dolaşıyor ve bir gece evvel kendisine danseden delikanlı, ona fırsat buldukça neşeli şeyler söyleyip güldürüyordu. Yorginin dün akşam on-lar dansederken söylediği bir söz hatırı-ma geliyor:

— Bu delikanlı karımın hoşlandığı er-kekler arasındadır.
Demek başkaları da var ve Yorgi Di-mitriyadis bu meseleden sükût ile bahse-debiliyor!

Matmazel Makridu bana heyecanlı he-yecanlı modern Yunan edebiyatının ka-rakterinden bahsederken ben bakışları-mı onun kaşlarında, gözlerinde, dudak-larında, çenesinde, göğsünde, kollarında, kalçalarında gezdiriyordum.

Her erkek böyle midir?

Yirminci asrın bütün terakkilerine ra-ğmen iş hayatında kadın, bu sahanın eski fatihi ve efendisi olan erkek tarafından nasıl ve ne şartlarla karşılanmaktadır? Bize fikir söyleyen, tekâmül etmiş bir di-

mağ, muvaffakiyetli mesai, içtimai bir kıymet olarak karşımıza çıkan kadının eğitiminin düşünceimizin ölçüsüne vurmaktan dış varlığındaki değeri etimi-zin ihtiyacı ve ihtiraslarıyla tartıyoruz.

Matmazel Makridu, içimdeki bayvana çok bir şey söylemedi; ne çirkin, ne gü-zel, ikisi için de birden hüküm verile-meyecek olan bir kadın, galiba böyle ol-duğu da daha iyi... Güzel olsaydı yanın-da bu kadar sükût ve istirahatle otu-ramayacağı, beynimi kurd yiecek, rahat-sız olacaktım; çirkin olsaydı kendisiyle bu kadar uzun boylu konuşmağa tahammül edemeyecektim.

Gözüm, ileride piyanonun yanında a-yakta duran matmazel Dimitriyaduya i-liştirdi; Amerikan mektebinde okumuş ol-duğunu göstermek isteyen bir serbesti ile sigara içmeğe hazırlanıyor ve yanı ba-sındaki sarışın Amerikalı bütün tüccarı elindeki kibriti çakmış, uzatıyordu, Yorgi Dimitriyadisın kız kardeşi zayıf, kav-ruk, ufak tefek bir şeydi, çelimsiz ve gös-

terişsizdi; hareketlerinde yapmacıklar göze çarpıyordu. Cehresine adeta çirkinli-ği; yalnız gözlerinde Yorginin güzel gözleri-ne benzeyen bir hal vardı. Fakat yüzünün umumî ifadesi fenalık, teviz ve dedikodu ile gıdalanın bir ruhun akislerini ta-şıyordu. Onu uzaktan seyrederken aynı sanıye içinde iki şeyi birden düşündüm: Hilkatın bazan, ne tuhaf, ne ters tevziyatı oluyor, erkek kardeşteki o güzellik ne işe yarayacak, kız kardeşi bu çirkinlikle ne yapacak? Yabancı memlekette gelen yabancısı soydan gelini Liza bu dedikodu-cu ve fena ruhlu görünceden kim bilir neler çekiyor?

Salona yeni baştan kadınlı erkekli bir kalabalık doldu, bir karışma oldu, bir aralık yan taraftaki iki büyük kapı açıldı ve salonun oradan camlı, bol ışıklı, çi-çekler, saksılar, kafeslerinde çürpünan kuşlarla dolu bir sere deşru genişlediği görüldü.

Yorgi Dimitriyadis yanına gelerek:
— Yunan tiyatrosunun en meşhur ka-

dın san'atkarı şimdi salonumuzda bulu-nuyor, dedi, sizi onunla tanıştırmak iste-rim; benimle beraber gelin misiniz?

Sonra matmazel Makriduya döndü:
— Siz matmazel Ritayı elbette tanı-rsınız, kendisine görüşmek istemez mis-i-niz?

Birlikte yürüyerek salonun yan tara-ındaki camlı kısma gectik. Dimitriyadis beni etrafını saran kadınlar ve erkekler arasında ayakta duran ve kendisine söy-lenilen sözleri tebessümlerle beklemekte olan aktrise takdim etti. Genç kadını bü-yük bir saygı ile selâmladım ve derin bir hayretle kat kat sarılmakta olduğumu hissettim. Matmazel Rita, endamı, çeh-resi, kası, gözü, saçları ve umumî ifadesi ile Liza Dimitriyaduya ayırd edilmiş güc bir şekilde benziyordu.

Matmazel Rita bana birkaç nezaket cümlesi söyledikten sonra Türk tiyatrosu-nunun bugünkü manzarası hakkında gaz-etelere, mecmualarda okuduklarını, Türkiyeve gelip gidenlerden işittiklerini tekrarlayarak bir konuşma mevzuu ha-zırlamıştı; fakat içinde çalkalandığım de-rin havvâtin sarsıntısı ile onun sözlerine nasıl cevaplar verdiğimi şimdi asla hatırlayamıyorum. Bir anadan ikiz doğmuş ol-salardı bu kadar birbirlerinin aynı görü-nüşte olamazlardı!

Bu kadın Lizanın ahbabı mı, öden-berli bu eve gelin gidiyor mu, yoksa Yorgi Dimitriyadis bize sonu komedi mi, tra-jedi mi olacağı henüz belli olmayan yeni bir temsil mi hazırlıyor?

(A:kası var)

Memleket Haberleri

Ceyhanda evkafa aid binalar tamir edilecek ve yeniden inşaat yapılacak

Hayırsever bir tüccarın teberrü ile yapılmakta olan dispanser binası da ikmal ediliyor

Ceyhanda yeni çarşı

Ceyhan (Hususi) — Şehrimize gelen Evkaf Umum Müdürü Fahri ile maiyetindeki zevat ve Adana Evkaf Müdürü, kaymakamlık ve belediye ile temaslar yaparak evkafa aid muhtelif işler üzerinde tetkiklerde bulunmuşlardır.

Senelerdenberi metrük, ve harab bir halde bulunan evkafa aid binaların tamir edilerek istifade edilebilecek bir tarzda imarlarına başlanacağı haber alınmıştır.

Bu arada Ceyhanın ünran bakımından göstereceği inkişafa esas olmak üzere, Evkaf İdaresi yapacağı inşaatı plânlaştırmak gayesindedir.

Bu hususta lâzım gelen projeler Evkaf Umum Müdürlüğü mimarları tarafından hazırlanmış bulunmaktadır.

Kısa bir zamanda tamirat ve inşaat başlanacaktır. Evkaf Umum Müdürlüğü bu işler için 30.40 bin lira tahsisat ayırmıştır.

Diğer taraftan şehrimiz tüccarlarından Hacı Sinanın 5000 lira teberrü ile Ceyhanda yeniden bir dispanser yaptırılmağa başlamıştır.

Mayısta törenle temelleri atılan dispanser binası bu ayın sonlarında ikmal edilmiş olacaktır. Hükümet tabibliği hâlen buraya taşınmış ve günlük işlerini tedvire başlamıştır.

Yeni dispanser her türlü sihi şartları haiz ve çok itina ile vücutte getirilmiştir.

Samsun Halkevinde verilen balo

Samsun (Hususi) — Samsun Halkevinde verilen balolar çok muntazam ve eğlenceli olmaktadır. Son defa verilen balo da çok parlak olmuş ve 600 den fazla davetli, tam bir neşe içinde güzel bir gece geçirmiştir. Resmimiz, Cumhuriyet bayramı balosunda da güzide bir davetli grupunu, Son Posta objektifi karşısında göstermektedir.

Ceyhana faydalı bir müessese kazandıran kıymetli tüccarımız Hacı Sinana bu hayırperverliğinden dolayı halkımız cidden minnet ve şükran hissetmektedir.

Havza'da sosyal yardım işleri

Havza (Hususi) — Kaza malmüdürü olup aynı zamanla Halkevi sosyal yardım şubesi reisliğini yapan Fevzi Ulusoy, Cumhuriyet bayramı münasebetiyle bikes on beş çocuğu giydirdiği gibi bunların kitaplarını da temin eylemek susette şayanı tebrik bir harekette bulunmuştur. Bu yavruların sihi durumlarına ve iyi şartlar içinde yaşamalarına da ayrıca itina gösterilmekte ve faydalı birer unsur olarak yetiştirilmelerine çalışılmaktadır. Resmimiz, Fevzi Ulusoy'u, yavrular arasında göstermektedir.

Bursada bir demircinin işlediği cinayetin tafsilatı

Bursa, (Hususi) — Geçen Cumartesi günü şehrimizde feci bir cinayet işlendiğini telgrafla bildirmiştim. Elde edilen mütemmim malûmat şudur: Katil demirci Ahmed iyi bir san'at sahibidir. İşi de oldukça mükemmeldir. Fakat ötedenberi çok rakı içmekle tanınmıştır. Vak'a günü, gene öğleden başlayarak akşama kadar, çırağı yirmi yaşlarındaki Mehmedle sekiz şişe rakı içmişler ve gece de içkiye devam etmişlerdir. Yatsı vakti, henüz kat'i olarak tesbit edilemeyen bir sebepten, Ahmed usta çırağı Mehmed'i boynundan üç bıçak darbesiyle öldürmüş, cesedi masanın altına çekerek çarşıya gezmeye çıkmıştır. Çıra pazarında kendisini tanıyanlar, fazla sarhoş olduğunu görmüşler ve müşkülâtle bir arabaya bindirerek evine göndermişlerdir. Fakat arabacı yarı yolda sarho, müşterisinin arabada olmadığını hayretle görmüştür. Arkadaşlarına haber vermiş, nerede düştüğünü aramaya koyulmuşlardır. Kendisini Çıra pazarında çok sarhoş olarak gören diğer bir tanıdığı da tesadüfen demirci Ahmedin dükkânının önünden geçmiş, dükkânın lâmbalarının yanmakta olduğunu görmüştür. Çıraklarına ustalarının çok sarhoş olarak dolaştığını ve kendisine yardım ederek evine götürmelerini tembih etmek maksadıyla dükkâna girmiş, fakat masa altında iki insan bacağından başka bir şey göremeyince, çırağın da sarhoş olarak sızdığını zannetmiş, daha dikkatli muayene edince Mehmedin ölü olarak yattığını anlamış ve zabıtayı haberdar etmiştir. Bu suretle iş anlaşılmış, hâdiseye el koyan müddeiumumî muavinlerinden Reşad katil evinde yakalatmıştır.

Kızılcahamamda kıskançlık yüzünden bir yaralama hâdisesi oldu

Kızılcahamam, (Hususi) — Kazaımızda geçen gün kıskançlık yüzünden bir yaralama hâdisesi olmuştu. Çamlıdere zenginlerinden Kemal Zeybek adında biri, bir kadın meselesinden çıkan kavga neticesinde 18 yaşlarında Ahmed isminde bir delikanlı tarafından bıçakla kolundan ve bacağından ehemmiyetli surette yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, cari Ahmed yakalanmıştır. Yaralama hâdisesiyle adliye alâkadar olmaktadır.

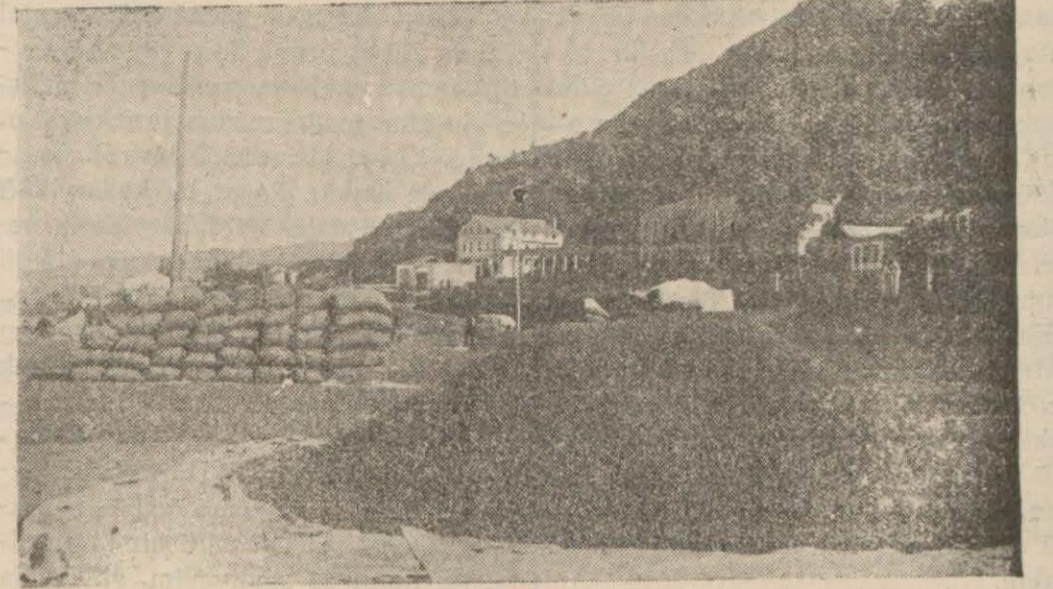
Vezirköprüde kültür faaliyeti

Samsun (Hususi) — Son ay içinde Vezirköprü'nün bir çok köylerinde yeniden okul temelleri atılmıştır. Vali Bay Fuad Tuksal'ın kültür davasına çok yakından gösterdiği alâka sayesinde Kamlik'da açılan Eğitim kursunda yetişen gençler kursu tamamlıyarak köylerine dönmüş ve bu birçok yerde köy okullarının açılmasında âmil olmuştur.

Vezirköprü'nün kaymakamı Bay Tevfik Kılıçaslan tarafından son ay içinde Derekurt, Kuşçular, Bürük, Kapaklı Büyükkale köylerinde birer Eğitim okulu ile Çeltik köyünde bir ilk okul ve Mezraa nahiyesinin Çorakdere, Kıranaalan, Saraycık köylerinde gene birer köy okulunun temelleri atılmıştır. Bu suretle temelleri atılan okulların sayısı dokuzu bulmuştur.

Trabzonda fındık satışları azaldı

Trabzon bölgesinde 32.500.000 kilo tahmin edilen rekoltenin şimdiye kadar ancak beşte biri ihrac edildi

Trabzonda fındık sergisi

Trabzon (Hususi) — Fındık satışları son günlerde durgun bir hal arz etmektedir. Bunun belli başlı sebebi, piyasada alıcılar arasında mühim rol oynayan fındık satış kooperatifinin bir denbire külliyyetli miktarda mübayaayı yapıp, muvakkat bir zaman için mal almamasıdır.

Bu yıl, çok bol olan fındık mahsulü müstahsilin elinden düşük fiatla çıkmaktadır.

Trabzon bölgesinde otuz milyon iki yüz bin kilo tahmin edilen 939 fındık mahsulünün şimdiye kadar beşte biri muhtelif enebi memleketlere ihraç edilmiştir. İhracat yapılan memleketler arasında başda Çekoslovakya, Fransa, Belçika ve Macaristan gelmektedir.

Piyasadaki bu durgun vaziyeti ihdas eden âmillerden bir diğeri de, ihracat tacirlerimizin klering ve ticarî anlaşmalarla bağlı bulunduğumuz memleketlerden ithal edecekleri malların bedellerini enebi ihracatçılara peşin teydiye eylemek zaruretinde bulunmalarıdır. Tacirlerimizin karşılaştıkları bu müşküller göz önünde tutularak mühim kararlar ittihaz edileceği ve enebi ihracatçılar lehine Akreditif açılmasının temin edileceği hakkındaki haberler piyasada müsbet akisler uyardırmıştır. Bu münasebetle önümüzdeki aylar zarfında ihracatımızın daha fazla artacağı kuvvetle ümit edilmektedir.

Bir kadın geçimsizlik yüzünden evini yakmağa kalkıştı

Bursa, (Hususi) — Orhangazide oturmakta olan berber Nuri adında bir şahıs, bir müddettenberi karısı Mükkerremle aralarında hasıl olan geçimsizlik yüzünden ayrı yaşamakta, karı koca bu meseleden mahkemeye düşmüş bulunmaktadırlar.

Bu hâdiseden dolayı kocasına son derece muğber olan Mükkerrem, kocasına aid bulunan evdeki eşyaları bir araya topharak üzerlerine gaz dökmüş ve ateşlemiştir. Bu vaziyeti gören 6 yaşlarındaki çocukları Kâmil babasının dükkânına koşup gelerek keyfiyetten Nuriyi haberdar etmiş ve bu suretle yetiştirilerek eşyaların mühim bir kısmı yandıktan sonra ateş söndürülmüştür.

Mükkerrem yangına teşebbüs suçundan tevkif edilmiş ve muhakemesinin icrasına mevkuften başlanmıştır.

Lâdik yeni hükümet konağı

Lâdik (Hususi) — Son sene içinde inşaatı ikmal olunan yeni hükümet konağı cidden güzel olmuş ve şehri çok süslemiştir. Binanın açılış töreni çok canlı olmuş ve civardan gelen yüzlerce davetli binlerce köylü bu merasime tam bir neşe ve saadet içinde iştirak etmişlerdir.

Terme Halkevinde "Kanun Adamı"

Terme (Hususi) — Terme Halkevinde «Kanun adamı» piyesi büyük bir muvaffakiyetle temsil olunmuş ve temsilde o gün Termede bulunan vali Fuad Tuksal ve ileri gelen şahsiyetler, büyük bir halk kütlesi hazır bulunmuştur. Eserin temsilinde gençler çok muvaffak olmuşlardır.

Bursada bir farenin yaptıkları

Bursa, (Hususi) — Bayramın ikinci günü, şehrimizde ve en büyük yolumuz olan Atatürk caddesinde çok garib bir hâdisе olmuştur: Bayram münasebetiyle caddenin azamî kalabalık olduğu bir sırada, saat on beşte, bir ev veya dükkândan kaçan bir farenin çocuklar arkasına düşerek kovalamaya başlamışlardır. Ürken ve korkarak ne yapacağını şaşırarak fare de caddeden geçmekte olan bir adamın pantolonu paçasından içeri dalıvermiş, baldır bacak yukarı doğru çıkmaya başlamıştır. Bu vaziyetten fevkalâde telâşa düşen adam da eli pantolonunun düğmelerinde, kendisine en yakın bulunduğu kolonyacı Jakın dükkânına girmiş, imdad istemiştir. Bu hal karşısında ne olduğunu iyice anlıyamayan Jak ise bütün korkmuş, telâşlı adamı dükkândan bırakarak kendisi dışarı kaçmıştır. Dükkânın önü birçok meraklı ile dolmuş, nihayet bu saygısız ve münasebetsiz fare yakalanarak cezası verilmiştir.

Bursada spor faaliyeti arttı

Bursa (Hususi) — Spor bölgemiz son zamanlarda faaliyetini arttırmış, yeni yeni şubeler açılmaya başlamıştır. Bu cümleden olarak boks, eskrim ve mübareze talimleri de faaliyete geçmiştir. Bölge eskrim muallimliğine Kâmil Kor tayin edilmiştir. Kendisi aynı zamanda mübareze muallimidir.

Eskrim malzemesi temin edilmiş fakat henüz gelmemiştir. Mübareze talim tüfekleri gelmiştir. Nazari ve ameli derslere başlanmıştır. Şehrimizde ilk defa olarak geçenlerde motosiklet müsabakası yapılmıştır. Resim motosiklet müsabakasının başlangıcını ve Akın sporda yapılan bir gece toplantısını gösteriyor.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

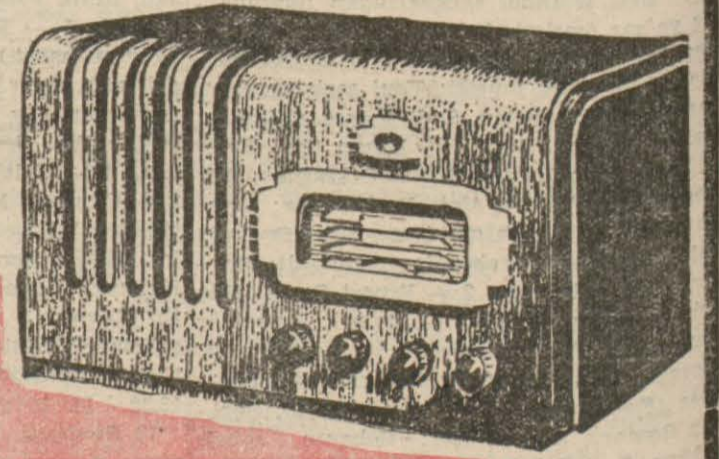
— Son günlerde bilhasna nazarı dikkatimi celbediyor Hasan Bey...

... Ajans bültenlerinde (garb cephesinde avcı atışları oldu) diye telgraflar var...

... Nedir bu avcı atışları kuzum?..

Hasan Bey — Aylardanberi devam eden vaziyete bakılırsa, bunlar iki tarafık bildircin veya ördük avları olsa gerek!

0000
Telgraf (New-york G.E.)
Dünyanın en büyük
radyo siparişi Yine
General Electric
fabrikalarına verildi!

1940

GENERAL ELECTRIC

FOGEL

NEW-YORK BELEDİYE elektrik idaresi birinci sınıf muhtelif marka radyoları arasında fenni incelemelerden sonra — 265.000 radyoyu General

Electric fabrikalarına bir defada sipariş vermiştir. Sizde bunun gibi 1940 model General Electric radyoları dinledikten sonra evinize bir General Electric radyosunu alacaksınız. 1940 Akümülatörlü ve ceryanlı radyoları geldi. **BİRLEŞİK AMERİKANIN MAMULATİDİR**

SATIŞ YERİ: GENERAL ELECTRIC MAGAZASI

Beyoğlu, İstiklal caddesi No. 28, Telefon 43849

DEUTSCHE LUFTHANSA

Kış uçuş tarifesi:

SALI, PERŞEMBE ve CUMARTESİ

İSTANBUL'dan Sofya, Belgrad, Budapeşte ya Viyana üzerinden BERLİN'e Sofyadan Selânik ve Atina'ya irtibat vardır. Daha ziyade malûmat almak, biletler ve kayıt muamelesi için aşağıda vekillige müracaat edilmelidir:

HANS WALTER FEUSTEL

Galata Rıhtım No 45 Telefon: 41178 - Telgr. f "HANSAFLU",

TIYATRULARAK

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında
akşam saat 20,30 da

Şermin

İstiklal caddesi komedi kısmında
Gündüz saat 14 de

Kel Oğlan

akşam saat 20,30 da

Bir Muhasib Aramıyor

Halk Opereti - Akşam saat 9 - da
Eski Hamam Eski Tas

Raşid Rıza ve Sadi Tek tiyatrosu
Bursa Şafak sinemasında ikinci gün
Pazartesi Üsküdar Hâlede

Eeşte Gelen

İsmail Dümbüllü temsilieri — Bu akşam
Şişhane Atilla Park salonunda

Kadın İntikamı

Zengin varyete

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kurş
İkinci	sahife	250	"
Üçüncü	sahife	200	"
Dördüncü	sahife	100	"
İç sahifeler		60	"
Son sahife		40	"

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptırılacaklar ayrıca tanzilâtî tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

Hânesik Kollektif Şirketli
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Türkiye Cümhuriyeti

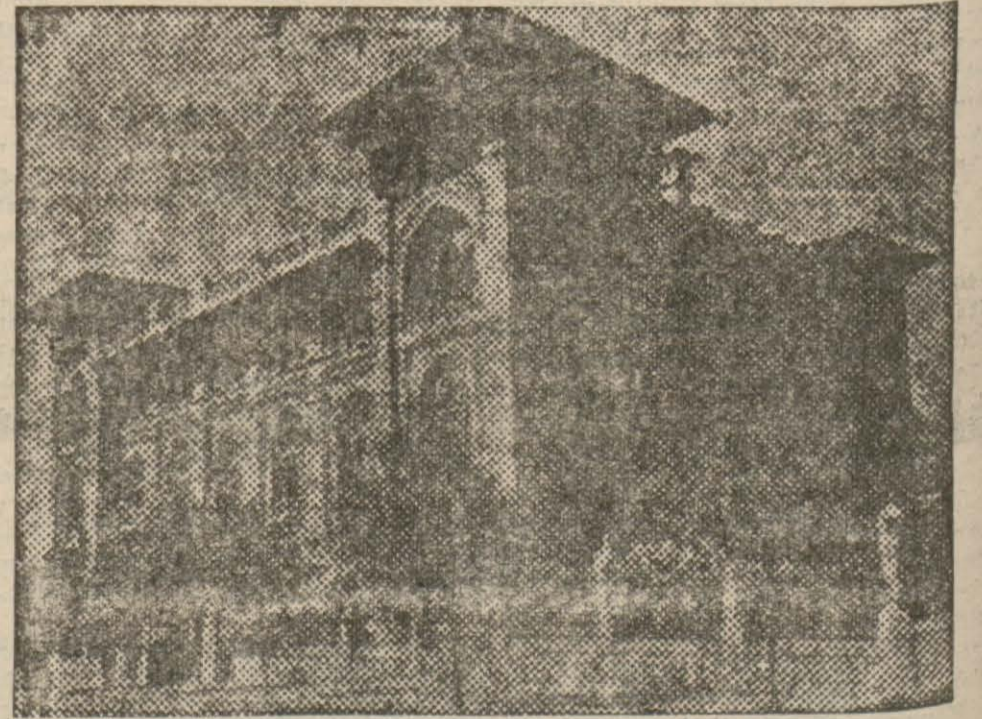
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralı	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Muhasebe Memuru Aranıyor

Usulü defteriye vakıf iki muhasebe memuruna ihtiyaç vardır. Tabloların en aşağı orta tahsili ve mecburi askerlik hizmetini bitirmiş ve tecrübe görmüş sıhhati yerinde olmaları şarttır.

Ehliyetlerine göre 80 - 120 liraya kadar maaş verilecektir.

İsteklilerin şirkete yazacakları mektuba şimdiye kadar çalıştıkları yerlerden aldıkları vesikalarla fotoğraflı bir küt'a hüviyet varakası ve tahsil vesikası suretlerini bağliyerek

Kayseride Elektrik Şirketi

Müdüriyetine göndermeleri ilan olunur.